

Renkama Seimo vadovybė

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) – Konservatorių atstovė Irena Degutienė ir opozicinių „darbiečių“ atstovė Virginija Baltraitienė išrinktos į Seimo pirmininko pavaduotojo pareigas.

Seimo statute numatoma, jog parlamento vadovas gali turėti ne daugiau kaip 6 pavaduotojus. Į juos paskyrus konservatorę ir „darbietę“, liko laisva viena vicepirmininko vieta. 3 pavaduotojai buvo išrinkti pirmadienio naktį. Seimo vicepirmininkais tapo Česlovas Stankevičius, Algis Kasėta ir Raimondas Šukys.

Iš 15 Seimo komitetų jau 10 išrinko pirmininkus.

Europos reikalų komiteto pirmininku išrinktas Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų atstovas Česlovas Stankevičius. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pirmininku išsirinko Tautos prisikėlimo partijos (TPP) atstovą Vytautą Kurpuvesą, Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas – konservatorių Valentą Stundį.

Sveikatos reikalų komiteto pirmininku išrinktas konservatorius Antanas Matulas, Ekonomikos komiteto – TPP atstovas Dainius Budrys, Žmogaus teisių komiteto – liberalcentristas Arminas Lydeka.

Aplinkos apsaugos komitetui vadovaus konservatorius Jonas Šimėnas, Užsienio reikalų komitetui – konservatorius Audronius Ažubalis. Teisės ir teisėtarkos komiteto vadovu išrinktas konservatorius Stasys Šedbaras. Kaimo reikalų komiteto vadovu tapo konservatorius Edmundas Pupinis.

Aptartos ministrų kandidatūros

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) – Prezidentūroje kandidatą į premjerus Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) pirmininką Andrių Kubilių priėmęs šalies vadovas Valdas Adamkus su juo aptarė kandidatus į ministrus, tačiau viešai nuo konkrečių komentarų kol kas susilaiko.

„Rasime geriausią sprendimą. Visų pirma – su koalicijos partneriais. Prezidento nuomonė tikrai svarbi ir aš ją žinau, diskutuosime toliau, o įvairių galimų kandidatų šitoje srityje tikrai gali būti ne vienas“, – žurnalistams sakė A. Kubilius. Būsimas premjeras pabrėžė, kad ir koalicijoje „dar nėra nuspręsta dėl visų pareigų“.

Per susitikimą taip pat aptarti antikrizinės programos principai. Šalies vadovas pasveikino koalicijos ryžtą imtis būtinų skubių sprendimų valstybės finansų srityje, tačiau pažymėjo, kad antikrizinis planas neturi tapti tik „buhalterine skaičių dėlionė – mechanišku išlaidų mažinimu ir mokesčių didinimu“. V. Adamkus krizės įveikimo planą vertins kartu

Prezidentas Valdas Adamkus (k.) priėmė TS-LKD vadovą Andrių Kubilių, kuris Ministrų kabinetui vadovavo 1999–2000 metais. **Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.**

su būsimo Vyriausybės programoje numatytais priemonėmis. Vyriausybės programą naujoji koalicija žada svarstyti šį savaitgalį.

Naują ministrų kabinetą sudaryti ėmėsi 4 į Permainų koaliciją susibūrusios partijos – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, Tautos prisikėlimo partija, Liberalų sąjūdis bei Liberalų ir centro sąjunga.

Prezidentas priėmė socialde-

mokrato Gedimino Kirkilo vadovaujamos Vyriausybės grąžintus įgaliojimus bei pavedė jai laikinai eiti pareigas, kol bus sudarytas naujas ministrų kabinetas. Jei Seimas pritaris A. Kubiliaus kandidatūrai, būsimasis ministrų kabineto vadovas per 15 dienų Seimui turi pristatyti prezidento patvirtintą Vyriausybę ir jos programą. Tai bus 15-asis ministrų kabinetas.

„Baltijos šalių saugumas yra trapus“

Vilnius, lapkričio 19 d. (Balsas.lt) – Duodamas interviu Rusijos naujienų agentūrai „Interfax“, Estijos užsienio reikalų ministras Urm Paet pareiškė, kad galimas rusiškų raketų „Iskander“ išdėstymas Kaliningrade lemtų tai, kad Baltijos šalių saugumas atsiduria dar didesniame pavojuje.

„Visų pirma aš tikiuosi, kad jos

nebus ten diždėstytos. Rusijos prezidento Dmitrij Medvedev pareiškimas tam tikru lygiu yra tik perspėjimas. Tačiau, jei bus imtasi veiksmų, tai savaime aišku, kad Baltijos šalių saugumas taps dar trapesnis ir tai neskatins pasitikėjimo“, – teigė U. Paet.

Estijos užsienio reikalų ministras pareiškė, jog Europa dėš visas pastangas, kad „Iskander“ raketos ne-

būtų išdėstytos Kaliningrade.

U. Paet pridūrė, kad Gruzijos sprendimas rugpjūčio mėnesį panaudoti jėgą sprendžiant konfliktą Pietų Osetijoje buvo klaida tuo aspektu, kad Tbilisis pasidavė Maskvos provokacijoms. Tačiau jis iš karto pridūrė, kad ši Gruzijos klaida jokių būdu nepateisina Rusijos vykdomos Gruzijos teritorijos okupacijos.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Pirmosios rudens Mišios Lietuvių misijoje DC. Philadelphia telkinyje veiklos netrūksta (p. 2, 5)
- Lenkus – į Rytus? (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Mūsų stalui. Padėkos diena (p. 8)
- Kaleidoskope (14) (pa-baiga) (p. 9)
- Lietuva – Europos nugalėtoja (IV) (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.73 LT
1 EUR — 3.45 LT

S. Alperavičiui skirtas Vokietijos apdovanojimas

Vokietijos ambasadorius Hans Peter Annen (k.) apdovanojo Lietuvos žydų bendruomenės pirmininką Simoną Alperavičių. **Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.**

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA) – Už ilgametį darbą Lietuvos ir Vokietijos santykių bei Vokietijos ir Lietuvos žydų bendruomenės (LŽB) ir jos narių susitaikymo labui LŽB pirmininkas Simonas Alperavičius apdovanotas vienu aukščiausių Vokietijos apdovanojimų – Nuopelnų ordino pir-

mos klasės Nuopelnų kryžiumi.

Vokietijos ambasados teigimu, S. Alperavičius savo nuolatine parama – visų pirma jaunimo mainų ir švietimo srityse – padarė svarbius ir ilgalaikius postūmius vėl suklestinčiam žydų gyvenimui Lietuvoje ir Vokietijoje.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-19-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

WASHINGTON, DC

Pirmosios rudens Mišios Lietuvių misijoje

ELVYRA VODOPALIENĖ

Spalio 26 d. 2 val. p. p. visi rinkosi į Church of Epiphany, Georgetown, Washington, DC išklausti pirmųjų po vasaros atostogų šv. Mišių Lietuvių misijoje.

Šio sekmadienio popietė Washington buvo tikrai išpūdinga, ne tik lietuvių kolonijai, bet ir visam Washington miestui, nes jau nuo pat ryto visas miestas buvo užpildytas maratono bėgikų ir žiūrovų. Miesto centre vyko trisdešimt trečias garsusis Marinių maratonas. Jame dalyva-

vo 18,261 bėgikas. Pirmasis greičiausiai atbėgo jaunas Amerikos universiteto aspirantas, studentas Andrew Dumm, kuris šį atstumą įveikė per 2 val. 22 min. ir 44 sek., o tarp moterų laimėtoja buvo Cate Fenster iš Wooster, Ohio, kurios laikas buvo 2:48:55 val. Dėl maratono daug miesto gatvių buvo uždarytos, bet važiuodami į Mišias tikėjomės, kad jis jau bus pasibaigęs.

Ir tikrai, bažnyčią pasiekėme lengvai. Nors Georgetown gatvės buvo perpildytos žmonių, vis tiek be jokių kliūčių atvykome į mielą seną

Church of Epiphany bažnyčia, Georgetown, Washington, DC, kurioje vieną kartą per mėnesį yra laikomos lietuviškos šv. Mišios.

bažnytėlę, kurioje jau tiek metų vieną kartą per mėnesį lietuviams yra atnašaujamos šv. Mišios. Atvykę į šią bažnytėlę turėjome truputį palaukti Lietuvių misijos kapeliono kun. Arvydo Žygo, kuris su dideliu pasiaukojimu atskrenda iš Putnam, CT, aukoti Washington lietuviams šv. Mišių. Jį su dideliu išsipareigojimu iš Baltimorde oro uosto paima Genė ir Kazys Vasaičiai.

Buvo gera matyti kun. Žygą su lagaminėliu rankoje iššokant iš automobilio, skubiai prie bažnyčios laiptų užsivėlė sutaną ir energingai užbėgant didžiuliais laiptais į bažnyčios priėmimą. Prie altoriaus laikyti šv. Mišių atėjo ramiai ir su pamaldumu. Su dideliu susikaupimu, malda ir giliu pamokslu prabilo į susirinkusius maldininkus: „Mylėk savo Viešpatį Dievą visa savo siela, visu protu, visomis jėgomis, o savo artimą – kaip pats save.“ Šie žodžiai atgaivino visus, priminė apie meilę Dievui ir artimui ir mes nešėmės juos į savo kasdieninį gyvenimą.

Šv. Mišios buvo aukojamos už Lietuvių Misijos valdybos Sigitos Naujokaitienės tėvą a. a. Balį Kond-

ratą ir už visus Kondratų ir Naujokaičių šeimos mirusius. Sigita kartu su vyru dr. Sauliumi Naujokaičiu ir Kęstučiu Čižiūnu nenuilstamai dirba Lietuvių misijos gerovei. Ačiū jiems.

Kaip įprasta, po šv. Mišių visi rinkosi į žemutinę salę pabendrauti. Buvo smagu pasimatyti su draugais, susipažinti su pirmą kartą atvykusiais į šias šv. Mišias. Pakilios nuotaikos, saulei besileidžiant grįžome namo.

Po šv. Mišių vyko pabendravimas. Pirmoje eilėje stovi iš k. į d.: Lietuvių misijos vadovas Kęstutis Čižiūnas, Jane Simanis (kurios vyras a. a. Joe Simanis buvo vienas iš Lietuvių misijos pradininkų), Lietuvių misijos valdybos narė Sigita Naujokaitienė. Antroje eilėje: Washington Lietuvių Bendruomenės pirmininkė ir viena iš Lietuvių misijos steigėjų Danelė Vidutienė, kun. Arvydas Žygas. Elvyros Vodopalienės nuotraukos

PHILADELPHIA, PA

Philadelphia telkinyje veiklos netrūksta

Išvyko gyventi į Lietuvą

Direktoriai ir būrys Lietuvių Namų (LN) ilgamečių talkininkų, iš viso apie 40 asmenų, spalio 5 dieną atsiveikino su į Lietuvą nuolatiniam gyvenimui išvykstančiais Elena ir Antanu Pešteniais. Abu spėję sulaukti garbaus amžiaus (Antanui lapkritį sukaks 90 metų), sūnėno Lietuvoje raginami, nutarė apsigyventi prie Mažeikių, kur gyvena Antano sesuo ir jos atžalos. Pešteniai, gyvendami Philadelphia, priklausė dviem lietuvių parapijoms – Šv. Andriejaus ir Šv. Jurgio – o savąją veiklą nuo įsikūrimo Amerikoje pradžios abu artimai siejo su Lietuvių Namais. Pelnydamas pragyvenimą staliaus darbu, Antanas LN per daugybę metų atliko visus su šia specialybe susijusius mažuosius ir didžiuosius darbus. Kaip pareiškė atsisveikinimui vadovavęs Vytautas Bagdonavičius, scenos padidinimo, virtuvių įrangos, prieangio „atlietuvinimo“, ir daugelis kitų darbų buvo atlikti tik Antano ryžto ir jo plaktuko dėka. Išvykstantiems padėką reiškė LN prezidentas Albert Mikutis, Pešteniams įteikęs skoningą LN padėkos lentelę. Teprimena ji Lietuvoje juos aplankantiems jų stambų indėlį lietu-

vių rankose išlaikant prieš šimtą metų Philadelphia įkurtą lietuvišką pastogę. LB apylinkės kopirmininkas Virgus Volertas Elenai įteikė gėlių puokštę. Nuoširdžias atsisveikinimo kalbas tarė Putinas Mašalaitis ir Al-

gis Šalčiūnas, perdavęs ir buvusio ilgamečio LN vadovo, šiuo metu Floridoje gyvenančio, tėvo Vinco Šalčiūno geriausius linkėjimus. Nuotaikingą atsisveikinimo pobūvį organizavo LN direktorės Nukelta į 5 psl.

Antanui ir Elenai Pešteniams išvykstant į Lietuvą jiems įteikiama padėkos. Philadelphia Lietuvių Namų pirmininkas Albertas Mikutis laiko padėkos žymenį, kurio lietuvišką įrašą skaito buvęs pirmininkas Vytas Bagdonavičius. Rimos Gedeikos nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LENKUS – Į RYTUS?

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Lietuvoje propaguojama ir dalijama „lenko korta“. Dalijama Lietuvos piliečiams, kurie patys arba jų tėvai laisva valia pasirinko šią pilietybę.

Atkurtoje nepriklausomoje Lietuvoje visiems buvo pasiūlyta pasirinkti. Nedidelis skaičius rusų, pavyzdžiui, neėmė Lietuvos pilietybės, o pasirinko Rusijos. (Apie tuos, kurie nelegaliai, pažeisdami įstatymą naudojasi ir gautu Rusijos pasu, čia nekalbama.) Ar buvo tokių asmenų, ar tokių yra, kurie nenorėjo lietuviško paso, o rinkosi lenkišką – Lenkijos Respublikos, duomenų neskelbta, tad gal nėra.

Taip Varšuva, negudriai sekdama gudresnę Maskvą, įtvirtina galvose negerą posovietinės erdvės sąvoką, atiduodama jai ir buvusios SSRS laikinai užgrobtas Baltijos valstybes. Su šia geopolitika Varšuva nejučia ir pati žengtelėjo į Rytus.

Dabar Lietuvos piliečiams, kurie to pageidauja ir pateikia įrodymus, duodamas Lenkijos valstybės nustatytas dokumentas, kad štai šis asmuo priklauso Lenkų Tautai. Lenkijos piliečiai negali gauti tokio dokumento (sako Lenkijos Respublikos įstatymas). Lenkai, gyvenantys daugybėje užsienio šalių labiau į Vakarus, taip pat negauna „lenko kortos“, patvirtinančios priklausomybę Lenkų Tautai. Ar jie – ne lenkai, ar tik nepriklauso Tautai, to naujasis įstatymas neaiškina. Išimtis pagal jį daroma asmenims, gyvenantiems „Rytuose“. Tai tiksliai politiškai apibrėžta erdvė, 15 užsienio valstybių nuo Estijos (ne Suomijos) iki Kirgizijos (ne Mongolijos). Turbūt apima ir Karaliaučių, kuris nuo 1945 metų peršoko į Rytus.

Pagal šį Lietuvoje negaliojantį užsienio šalies dokumentą išeina, kad Lietuvos lenkas, gyvenantis pavyzdžiui, Klaipėdoje, yra „lenkas Rytuose“. Lietuvos pilietis lenkas dirbantis kur nors Europoje arba Amerikoje, jei nori „kortos“ dokumentu pabrėžti savo kitokią tapatybę, tam

pa „lenku Rytuose“. Jis – ypatingos kategorijos, kuri skiriasi nuo tiesiog lenko. Taip Varšuva, negudriai sekdama gudresnę Maskvą, įtvirtina galvose negerą posovietinės erdvės sąvoką, atiduodama jai ir buvusios SSRS laikinai užgrobtas Baltijos valstybes. Su šia geopolitika Varšuva nejučia ir pati žengtelėjo į Rytus. Žinoma, lenkai, kuriuos liečia tas oficialus pasiūlymas, patys pasirinks, ar jie nori būti „lenkais Rytuose“, kažkokiais rytiečiais, o gal tiesiog europiečiais Europos Sąjungoje.

Būtent „Polak na Wschodzie“ yra ta skiriamoji etiketė, pagal kurią gali gauti lenko kortą – ne bet kokio, o „Rytų lenko“ pažymėjimą. „Lenko korta“ gali būti pripažįstama asmeniui, kuris deklaruoja priklausantį Lenkų Tautai – taip yra rašoma lenkiškame įstatymo tekste. Naujagimis dar nieko panašaus nedeklaruoja, bet įtraukiamas į Lenkų Tautą tėvų prašymu. Ligi 16 metų jo sutikimo nėra nereikia – taip suvokiamos vaiko teisės.

Visai šiai separatinio rūpesčio politikai vykdyti pagal priimtą įstatymą Varšuvoje steigama „Rytų lenkų klausimų taryba“, į kurią, beje, nėra vienas Rytų lenkas negalės įeiti kaip jos narys ir pamatyti, ką Taryba jam sprendžia. Gal ir labdarą dalys. Dabar, pasakojama, į Rytų Lietuvos kaimus ar miestelius kažkas atveža labdaros ir dalija pagal sąrašą: tam davė, o kaimynui – ne. „Tu – lietuvis“, – paaiškina nustebusiam ir užgautam. Gal ir tai bus paskata vargšams imti „lenko“ kortą. Bet kodėl tokios organizacijos vadinasi katalikiškomis, sunku suvokti. Jėzus Kristus nepritari. Apie tai yra pasisakęs iš anksto.

Dar įsteigta oficiali institucija, kuri sprendžia, kas vertas, o kas ne gauti posovietinio lenko Rytuose kortą. Tai Lenkijos konsulas. Jis mat nustato, ar tūlas Lietuvos pilietis pakankamai pramokęs lenkų kalbą (kai kurie sako, „vietinę“), ar nėra kenkęs Lenkijos Respublikai arba tiesiog „užgavęs lenkų“. Konsulas turi įstatymo galią atimti lenko kortą, tad Lietuvos piliečiai su korta bus kontroliuojami. Nė mur mur, tarkim, prieš savivaldybės ar partijos bosą. Išsiaiškinimas – vieno konsulo rankose, ar užgavo kuris nors lenkas kitus lenkus, ar ne. Svari bus ir partijos nuomonė, pavyzdžiui, ar lenko priklausymas kitai partijai – užgaulus ar ne. Tačiau itin aktualūs taps dezintegruojantys politiniai dalykai. Kai Lietuvoje turime mišinį jaudinančių ir prieštaraujančių vienas kitam istorijos aiškinimų, kiekvienas atvejis bus svarbus, ir konsulas laikys rankose dagtį nuo parako statinės. Toks tas kaimyninės šalies įstatymas.

Jam labai pritaria kai kurie Ukrainos rusai, kurie siekia atitinkamo Rusijos (!) įstatymo. Jis jau rengiamas – Lenkijos pavyzdžiui. Tai būsianti „ruso korta“, tinkama dar smagesniam lošimui Lenkijos jau aprobuotoje neva posovietinėje erdvėje. Taip liberaliai konservatyvus Lenkijos Seimas bus neatsargiai, nesąmoningai padėjęs putininei Rusijos Dūmai. Dieve, gal nepadėk.

„Lietuvos žinios“

Obama jau ruošiasi perimti valdžią

ALEKSAS VITKUS

Savo priešrinkiminėse kalbose į prezidentus išrinktas Barack Obama ne kartą užsimindavo apie tokius JAV prezidentus kaip Abraham Lincoln ar Franklin D. Roosevelt (FDR). Taip, kaip ir Obama, abu jie su dideliu susirūpinimu žiūrėjo į labai neaiškų krašto ateitį. Pirmasis todėl, kad kraštas jau stovėjo prieš galimą valstybės skilimą į dvi dalis, o FDR – nes 1932 m. paveldėjo tuo metu prasidėjusią Amerikos ir viso pasaulio ekonominę krizę.

Rinkimų rezultatai

Nors žiniasklaida sako, kad Obama rinkimus laimėjo labai didele (kas angliškai yra vadinama „landslide“) persvara, faktai to nerodo. Dar galutinai nepaskelbti rinkimų duomenys sako, kad skaičiuojant visų rinkėjų balsus, Obama nugalėjo McCain tik nedidele 52,6 proc. prieš 46,2 proc. persvara. Skaičiuojant rinkiminiuosius (electoral) balsus, ta pergalė atrodo kiek įspūdingesnė: 364 prieš 162 balsus. Kas buvo tikras „landslide“ – tai 1936 metų rinkimai, kai demokratas prez. Franklin Roosevelt laimėjo prieš respublikoną Alfred Landon 523:8 rinkiminiuosius (electoral) balsų persvara. Nedaug nuo to rekordo atsiliko ir prez. Ronald Reagan 1984 metų laimėjimas prieš Walter Mondale, pastarajam pavykus laimėti tik vienoje valstijoje (523:13).

Kaip buvo 1860 metais?

Jei milijonai baltųjų, balsavusių už maišytos rasės Obama, kai kieno buvo laikomi vos ne išdavikais, taip ir prieš pusantro šimto metų milijonai JAV pietinių valstijų gyventojų Lincoln pravardžiavo tuomet populiariu žodžiu „abolitionist“, ką mes turėtume suprasti kaip vergijos panaikintoją ir suvienytos valstybės ardytoją. Todėl gal vertėtų pažvelgti į 1860 metų rinkimų rezultatus, kai respublikonas, neatlaidus vergijos priešas Abraham Lincoln kovoją dėl vietos Baltuosiuose rūmuose. Lincoln laimėjo ir ilgainiui tapo žinomas kaip juodaodžių vergų išlaisvintojas (emancipator) ir Amerikos, kaip vienos vieningos valstybės, išgelbėtojas. Každą panašaus tikisi iš Obama ir didelė dalis jo entuziastiškiausių pasekėjų, laikydami jį vos ne politiko tobulumo viršūne.

Nors respublikonas Lincoln buvo prieš vergiją, jo pagrindinis tikslas buvo kaip nors išlaikyti vieningą, nesuskaldytą valstybę. Negalėdami susitarti, demokratai skilo į dvi partijas: šiaurės, kuriai atstovavo sen. Stephen Douglas iš Illinois, ir pietų, kuriai vadovavo viceprezidentass John Breckinridge iš Kentucky. John Bell iš Tennessee atstovavo naujai susikūrusiai Konstitucinės unijos partijai.

Suskaičiavus 1860 metų lapkričio 6 d. rinkimų į prezidentus balsus, Lincoln, nors negavęs nei 40 proc. visų balsų, su gautais 1,866,352 balsais pralenkė savo stipriausią varžovą Stephen Douglas, surinkusį 1,375,157 balsus. Kaip niekada iki tol nebuvo, Lincoln laimėjo visose šiaurinėse valstijose, išskyrus New Jersey.

Tuo tarpu pietinėse daug kas net nebalsavo. Ten net įrašyti Lincoln vardą, kaip kandidatą, ne visur buvo leista. Jo gimtojoje Kentucky valstijoje jis surinko vos 1,364 iš 146,216 balsavusių. Šiaurėje Lincoln surinko 54 proc. visų balsų, o pietuose – tik 2 proc.

Jei šiandien naujas prezidentas turės skubiai imtis žingsnių, kaip atstatyti pašlijusią Amerikos ekonomiką, ir kaip kita kryptimi („change“) nukreipti buvusią prez. George W. Bush vidaus ir užsienio politiką, tai vargšas prezidentas Lincoln dar prieš jo 1861 m. kovo inauguraciją pergyveno net septynių pietinių valstijų išstojimą iš JAV, kai prezidentu dar buvo kadenciją bebaigęs James Buchanan.

Ko Obama gali pasimokyti iš Lincoln?

Po rinkimų Lincoln stengėsi nepareikšti savo aiškios nuomonės dėl galimo pietinių valstijų atsiskyrimo nuo Unijos. Jis turėjo net keturis mėnesius pasiruošti savo inauguracijai ir tą laiką jis gerai išnaudojo, palenkdamas jam priešingą spaudą į savo pusę. Obama tokio vargo neturės, nes jo pusėje buvo beveik visa spauda jau prieš rinkimus.

Savo vyriausybei Lincoln nebijojo parinkti žmones, kurie valdžioje ir administracijoje turėjo daugiau patirties negu jis pats. Obama turės taip pat labai rūpestingai pasirinkti žmones į valdžios postus, prisimindamas, jog balsuotojai norės matyti rasių ir lyties įvairumą. Lincoln tą įvairumą įvedė parinkdamas žmones ne tik iš įvairių krašto geografinių vietų, bet ir iš buvusiu priešų – demokratų partijos.

Lincoln į savo kabinetą pakvietė net keturis respublikonų partijos narius, buvusius priešininkus. Obama tokią pradžią jau padarė – jis viceprezidentu pasirinko savo buvusį pirminių rinkimų varžovą sen. Joe Biden. Tai kodėl nepakviesti ir sen. Hillary Clinton?

Bus labai reikšminga inauguracinė kalba, kurioje Obama duos toną savo prezidentinei kadencijai. Tai gerai atliko prez. Lincoln, kuris tuomet nedvejodamas pareiškė, jog jo pagrindinis tikslas yra išlaikyti vieningą valstybę ir kartu išvengti pilietinio karo. Kai sausio 20 d. Obama kalbės tautai, jo žodžiuose turėtų atsispindėti prieš beveik pusantro šimto metų Lincoln pasakytas noras išlaikyti valstybę vieningą, su lygiomis teisėmis ir prievolėmis visoms rasėms. Lincoln valstybė liko nepadalinta, manau, kad tai pasisėks ir Obama. Amerikiečiai tuomet turėjo už tai užmokėti baisaus ilgo pilietinio karo ir po to ilgai trukusio „susitaikymo“ kaina, o mums tik lieka spėlioti, kiek ir kaip mes užmokėsime šį kartą.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė
laimaa@hotmail.com

D e m e s i o !

Kalėdinės dovanėlės konkursas!

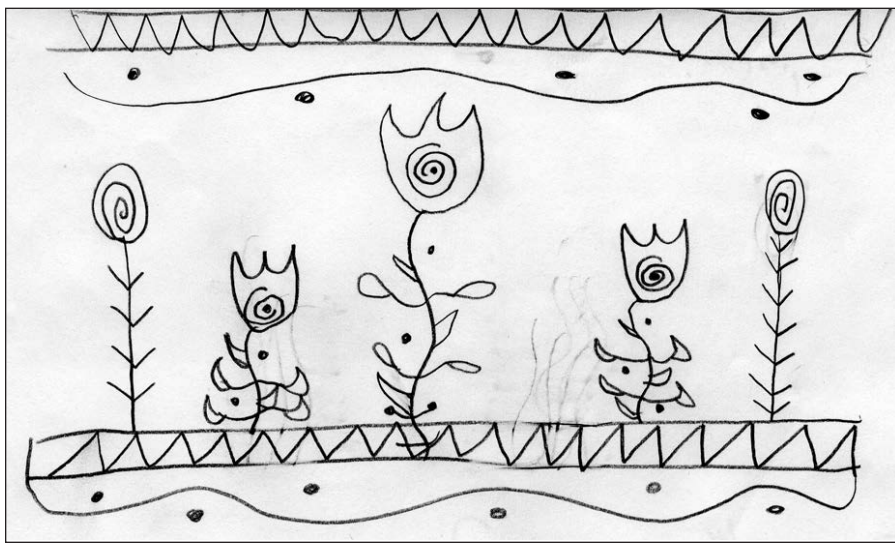
Mieli skaitytojai, artėja Kalėdos ir Naujieji Metai. Visi laukiame dovanų. Bet ar žinote, kad pačios maloniausios dovanos tos, kurios pačių rankomis padarytos? Gal tai yra todėl, kad tokias dovanėles sušildo žmogaus rankų šiluma. Ir visai nesvarbu – didelė ar maža ta dovana, svarbu, kad tokioje dovanėlėje įdėta Jūsų širdies dalelė. O ir pinigų dovanėlei daug nereikia – namuose visada atsiras popieriaus, spalvotų pieštukų, dažų, klijų, medžiagos skiaučių ir t. t.

Redakcija skelbia konkursą „Kalėdinė dovanėlė“. Prašome parašyti, kokias dovanėles Jūs ruošiate savo broliukams, sesutėms, tėveliams ir draugams. Gal turite įdomių sumanymų? Pasidalinkite jais su mūsų skaitytojais. **Iki gruodžio 25 d.** atsiųskite aprašymą, kaip ir kokią dovanėlę Jūs padarysite savo rankomis. Kartu atsiųskite Jūsų padarytos dovanėlės piešinį arba nuotrauką.

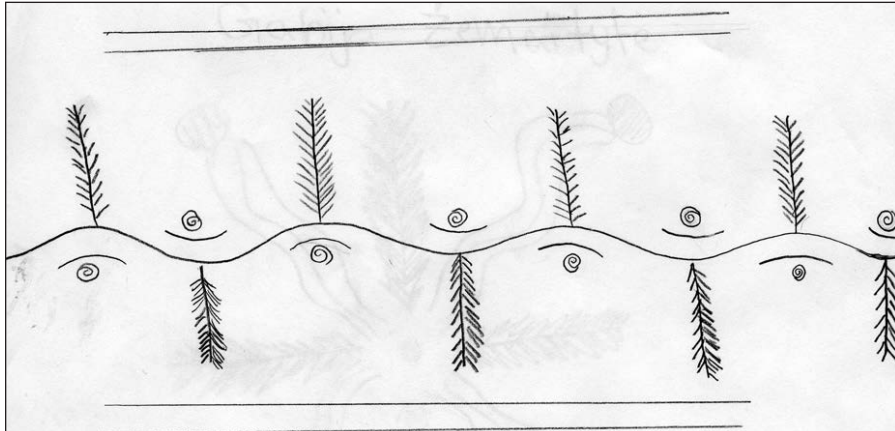
Po Naujųjų metų paskelbsime šio konkurso nugalėtojus.

Redaktorė

Piešiame tautinę juostą

Čikagos lituanistinės mokyklos penktokių Rafaelės Šedytės (viršuje) ir Gabijos Žemaitytės (apačioje) pieštos tautinės juostos. Mergaitės moko tautodailės mokytoja Ramunė Slavikienė.

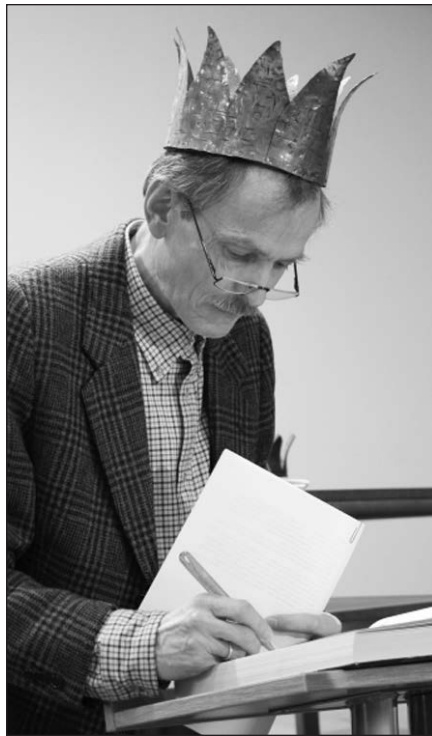

Veronika Angelė Gecevičiūtė pirmą kartą savo gyvenime su mama apsilankė moliūgų ūkyje. Tačiau didžiausią įspūdį jai padarė ne moliūgai, o arkliukai.

Rimo Gecevičiaus nuotr.

Lietuvos rašytojai vaikams

Kęstutis Kasparavičius „Kiškis Morkus Didysis“, Vilnius: Nieko rimto, 2008.

Knygų rašymo ir iliustravimo karalius Kęstutis Kasparavičius.

Ar mėgstate skaityti? Aš – labai. Ypač ilgais rudens ar tamsiais žiemos vakarais, kai gali susirangyti ant sofos ir įnikti į knygų pasaulį.

Šiandien, vaikai, noriu Jums papasakoti apie dailininką Kęstutį Kasparavičių, kurio knygelėmis vaikams ir iliustracijomis labai žaviuosiu. Kodėl būtent apie jį? Mat kaip tik šiomis dienomis Lietuvoje pasirodė nauja K. Kasparavičiaus knyga „Kiškis Morkus Didysis“.

...Abrikosų pyragas, šviežia bandelė su braškių įdaru, Karameliniai ledai, Trapusis Mielinis vyniotinis, Riešutų biskvitas, Marcipaninis tortas, pyragaičiai su šokoladiniu kremu, trečdalis Marmurinio kekso... ir dar daug kitų nepaprastų skanumynų sudorojo Kiškelis Morkutis, kol tapo KIŠKIU MORKUMI DIDŽIUOJU. Lengva pasidaryti dideliu, storiu ir stipriu kaip kaimynas Meškinas, bet kaip vėl tapti žviritriu ir greitai Kiškeliu Morkučiu?

Šmaikšti ir pamokoma dailininko Kęstučio Kasparavičiaus pasaka apie tai, kad gera ir sveika (!) būti savimi, net jeigu esi tik mažas Kiškelis Morkutis.

Tai tačiau tai ne vienintelė dailininko ir rašytojo sukurta istorija. Viskas prasidėjo nuo tada, kai K. Kasparavičius – grafikas, knygų vaikams iliustruotojas ir autorius – išleido pirmąją savo iliustruotą knygą. Tai buvo 1984 metais. Nuo tada išleista daugiau kaip penkiasdešimt jo apipavidalintų kitų autorių ir paties parašytų knygų mažiesiems. Ir kas įdomiausia – dailininko išleistos ir iliustruotos knygutės greitai pasklido po visą pasaulį. Turino knygų mugėje autorinė Kęstučio Kasparavičiaus knyga „Braškių diena“ buvo pristatyta italų kalba. Šią nuotaikingą knygą apie vieno smaližiausią išsipildžiusią svajonę skaito kiniškai kalbantys vaikučiai, na, žinoma, ja džiaugiasi ir Lietuvos mažieji.

Ne vienos pasaulio šalies vaikus

džiugina ir kiti du smagių pasakėlių rinkiniai „Kvailos istorijos“ ir „Trumpos istorijos“, parašyti ir iliustruoti Kęstučio Kasparavičiaus, – juos jau galima perskaityti kinų, ispanų, korėjiečių, katalonų ir, be abejo, lietuvių kalbomis. Visos Kęstučio Kasparavičiaus sukurtos istorijos – žaismingos, mokančios žvelgti į pasaulį su fantazija, neįtikėtinų, todėl įstabių siužetų. Jų veikėjai – įprasti kasdieniai daiktai, augalai, gyvūnai, kurie staiga ima ir... prakalba, pradeda skraidyti, draugauti, ginčytis ir leistis į netikėčiausius nuotykius.

Be savo išleistų knygelių dailininkas iliustruoja ir kitų autorių knygas.

Gal Jums įdomu pasirodys ir tai, kad pirmiausia būsimasis dailininkas buvo pasukęs muzikos keliu. K. Kasparavičius (g. 1954 m.) 1972 m. M. K. Čiurlionio meno mokykloje baigė choro dirigavimo specialybę ir tik vėliau, 1981 m., Vilniaus dailės institute įgijo dizaino specialybę. Nuo 1988 m. yra Lietuvos dailininkų sąjungos narys.

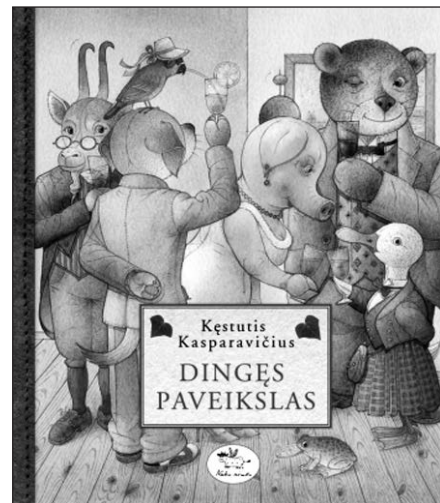
1990 m. apdovanotas „Golden Pen of Belgrade“, 1993 m. – UNICEF metų iliustruotojo prizų, 2003 m. Bolonijos vaikų knygų mugėje gavo „Award for Excellence“ apdovanojimą, 2005 ir 2006 m. buvo pristatytas Astridos Lindgren memorialiniam apdovanojimui gauti.

Dar vienas įdomus faktas apie šį rašytoją ir dailininką. Jis – geras lietuvių kalbos žinovas. Valstybinė kalbos inspekcija apdovanojo Kęstutį Kasparavičių už 2007 metais taisyklingiausia kalba išleistą knygą vaikams „Dingęs paveikslas“ (leidykla „Nieko rimto“). Ją redagavo Kęstutis Urba.

Inspektoriai perskaitė visas ekspertų ir skaitytojų išrinktas knygas, įvertino jas kalbos kultūros požiūriu. Labai griežtai buvo žiūrima į tai, ar tekstuose nėra klaidų iš Didžiųjų kalbos klaidų sąrašo. Priimant sprendimą buvo atsižvelgta ir į visuotinai taisomų klaidų kiekį. Taigi, skaitydami šio autoriaus knygas geriau išmoksitės ir lietuvių kalbą.

Jei mėgstate skaityti, būtinai paprašykite tėvelių, kad nupirktų šio autoriaus rašytą ar iliustruotą knygą. Manu, tikrai nenusivilsite. Linkiu jums gero skaitymo.

Redaktorė

Valstybinė kalbos inspekcija apdovanojo Kęstutį Kasparavičių už 2007 metais taisyklingiausia kalba išleistą knygą vaikams „Dingęs paveikslas“ (leidykla „Nieko rimto“).

PHILADELPHIA, PA

Gintui Abariui už jo puikų koncertą dėkoja LB Philadelphia apylinkės kopirmininkai Virgus Volertas ir Roma Krušinskienė. Antano Krušinsko nuotr.

Atkelta iš 2 psl. Violeta Bendžiūtė, Estera Bendžiūtė Washovsky, Angelė Puodziūnienė ir Lisa Blanco. Atsisveikinime dalyvavo abiejų lietuvių parapijų klebonai prel. dr. Juozas Anderlonis ir kun. Petras Burkauskas. Pešteniai visad buvo dosnūs lietuvių veiklos remėjai. Išvykdami jie dosniai parėmė Šv. Andriejaus remonto fondą, Šv. Jurgio parapiją, radijo pusvalandį „Bendruomenės Balsas“ ir „Draugo“ dienraštį. Senatvėje daug nuoširdumo Pešteniems parodė Marytė ir Juozas Majauskai.

Nuotaikingas Ginto Abariaus koncertas

Spalio 18 dieną Lietuvių Namų mažojoje salėje Philadelphia LB apylinkės valdybos pastangomis buvo surengtas šiuo metu N. Carolina valstijoje gyvenančio kompozitoriaus Gintauto Abariaus koncertas.

Koncertą pradėjęs savo harmonizuotu Bernardo Brazdžionio eilėraščiu „Šaukiu aš tautą“, kompozitorius atliko dešimt pjesių iš šiais metais sukurto autorinio albumo „Džiaugsmo vartai“. G. Abarius jausmingai aptarė kiekvieną džiazos stiliumi sukurtą kompoziciją, savąją kūryba vykusiai sujungdamas su patirtais išgyvenimais ir aptardamas savąjį ryšį su Lietuva. Eugenija Misevičienė š. m. spalio 25 d. „Drauge“ išspausdintame pokalbyje su kompozitoriumi ypač sėkmingai atskleidė jo asmenį. Raginu perskaityti, jei iki šiol to nepadarėte ir neprisiruošėte.

Mažiau susipažinusiems su džiazu, šis koncertas buvo puiki pamoka.

Išgirdome imponuojančiais pavadinimais pavadintas džiazos kompozicijas:

„Magdalenos valsą“, „Lietuvišką chorala“, „Afrikietiška rondo“, „Medaus bliuzą“ (blues!), „Putojančią sambą“, „Šeštadienio boogie“ ir kt. Koncertas, visiems sustojus, susikabinus rankomis ir siūbuojant, buvo užbaigtas G. Abariaus kompozicija J. Zdebskio eilėraščiui „Dieve, laimink Lietuvą“.

Vakarą sveikinimo žodžiu atidarė LB apylinkės kopirmininkė Roma Krušinskienė, o padėkos žodžiu uždarė Virgus Volertas. Sulaukta apie 80 žmonių. Prie LB darbuotojų pateiktų užkandėlių po koncerto dar keletą valandų dalyviai smagiai pasisvečiavo. Dėkojame LB apylinkėi ir laukiame kitų renginių.

Sėkminga Lietuvių Namų mugė

Lapkričio 1–2 dienomis vykusį Lietuvių Namų mugę visapusiškai pavyko. Ji sulaukė daugiau kaip tūkstančio lankytojų, iki šiol nematytų „trečiabangių“ ir daug amerikiečių, mėgstančių pasigardžiuoti lietuviškais patiekalais. Rengėjai sumaitino iš 500 svarų bulvių iškeptų lietuviškų blynų, 300 svarų lietuviškų dešrų, šimtus porcijų balandėlių bei viščiuko patiekalų. Troškuli apsilankiusieji malšino šimtais butelių „Kalnapilio“ alaus. „Kalnapilio“ alaus kainai esant brangokai, kai kurie gerė amerikietiškos gamybos alų. Sakoma, jog šį alų be jokio paaiškinimo pasiuntus į laboratoriją, ateina toks atsakymas: „Jūsų arklis sveikas!“

Rašydamas prieš mugę straipsnį „Draugui“ teigiau, kad Lietuvių Namų mugė yra renginys, kuriam visi tautiškai teigiamai nusiteikę

telkinio lietuviai jungiasi į talką. Ne kitaip buvo ir šiais metais. LN direktoriai sulaukė gausios savanoriškos talkos iš visų kartų bei „bangų“. Ši mugė buvo jau 30-ta. Ypatinga LN prezidento Albert Mikučio ir direktorių padėka Danutei (Pliuškonytei) ir Vytui Surdėnams, abi dienas su šeimos nariais vadovavusiems mugės virtuvi. Direktoriai dėkoja ir Juozui Kasinskui, vadovavusiam „skaniausių pasaulyje bulvių blynų“ tarkės paruošimui. Dalyvavau bulvių skutėjų komandoje ir mačiau, kaip sumaniai dr. Kasinskas darbu vadovavo. Taip pat dėkojame mugės patiekalų gamintojoms, blynų kepėjams, pyragų aukotojoms, virtuvės ir kavinės padėjėjoms, apsilankiusiems svečius linksmusioms „Kaimo kapelos“, „Žilvino“ ir „Aušrinės“ tautinių šokių grupėms. Negalime užmiršti ir gausaus vyrų būrio, kuris, vadovaujant Vytui Bagdonavičiui, paruošė mugę net 26 prekeiviams. Tik darniu, daugelio rankų įdėtu darbu galėjo įvykti šiais metais ypač sėkmingai tarp amerikiečių išreklamuotas ir

šimtus lankytojų sutraukęs renginys.

Žinios trumpai

Sekmadienį, gruodžio 14 d., 12:00 val. Šv. Andriejaus parapijos salėje, Philadelphia, skautai ruošia Kūčias. Kviečia visus apylinkės lietuvius ir jų šeimas bei draugus kartu susėsti prie Kūčių stalo, laužti kalėdaitį ir vieni kitiems palinkėti gražių Kalėdinių švenčių. Skautai atliks šventėms skirtą programą. Bilietus iš anksto galima užsisakyti pas Marytę Sušinskienę (215-969-2117) arba Laimą Bagdonavičienę (609-268-8045).

Lietuvių Namai gruodžio 31 d. 8:00 val. vak. kviečia 2009-sius Naujuosius Metus sutikti Lietuvių Namuose ir drauge šampanu aplaistyti LN 100 metų sukaktį. Gros mėgiamas Stasio Telšinsko vieno asmens orkestras. Informacija ir stalų/bilietai užsakyti galima tel.: 215-739-4831. Daugiau informacijos gausite, jei kreipsitės į LN direktorius.

A. Gč.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

BRZEZINSKI, OBAMA IR UŽSIENIO POLITIKA

Prieš JAV prezidento rinkimus el. laiškais, telefonu ir susitikę lietuviškuose renginiuose nemažai lietuvių vieni kitus gąsdino, o ir pas amerikiečius internete gąsdinimais lijo, kad tapęs prezidentu Barack Obama įves Amerikoj komunizmą, atiduos Lietuvą Rusijai ir pan.

Esu viena iš pasirašusių* po skelbimu „Drauge“ (2008 m. spalio 16 d.), raginančių balsuoti už Obama, todėl kad vienas iš išsamiausiai ištyrinėjusių Rusijos polinkius, kėslus ir pajėgumą bei pats dalyvavęs JAV užsienio politikos formavime politologas dr. Zbigniew Brzezinski stipriai rėmė senatoriaus Obama kandidatūrą. Senatorius Obama dar 2007 metų liepos mėnesį kreipėsi į dr. Brzezinski patarimų apie užsienio politiką, rašo žurnalistas David Ignatius, kurio skiltį spausdina daug JAV laikraščių. Ignatius rašo: „(Obama) norėjo ne įprastinių, tik rinki-

miniam vajui įvairiais klausimais ruošiamų pareiškimų (position papers) ar „kašnėlių“ žiniasklaidai (sound bites). Obama galvojo plačiau... Brzezinskiui pokalbis padarė labai gilų įspūdį ir jis tapo neformaliu Obama patarėju.“

Po rinkimų Ignatius kalbėjosi su artimiausiais Obama patarėjais apie prezidento Obama galimus užsienio politikos ėjimus. Tiems, kurie domisi užsienio politika, gali būti įdomu su tais galimais ėjimais susipažinti internete adresu: http://www.realclearpolitics.com/articles/2008/11/the_beginnings_of_obamas_forei.html

Elona Vaišnienė
North Haven, CT

* Kiti pasirašiusieji: Arvydas Barzdukas, Rimas Česonis, Rimas Domanskis, Jūratė Krokytė Stirbienė, Rimas Mikšys.

NEĮTINKANTIS PASAKYMAS

Noriu pareikšti savo nuomonę apie A. Venckaus „Draugo“ spalio 23 d. laišką „Apie lietuvius ir žydus“, nes jo išsakytos mintys ne visai teisingos. (Pažįstu A. Venckų iš Palangos – ėjome į tą pačią mokyklą.)

Ne dr. Jonas Šliūpas, o Venckus susipainiojo faktuose. Stebiuosi neįtikinančiu jo pasakymu, kad jis pakeitė Šliūpo pavardę į Basanavičiaus, nes „tyčia pasinaudojo pseudonimu“. Kaip tai suprasti, ar tai tik ne noras užslėpti savo padarytą klaidą?

Antra, kaip galima sakyti, kad Šliūpas nežinojo, ar jis Palangos ar Šventosios burmistras. Šventoji tuo laiku buvo tolimesnis mažas miestelis, nepriklausė Palangai, be to, net neturėjo miesto teisių. Šliūpas tuo laiku visą laiką gyveno Palangoje ir pėsčias eidavo į savivaldybės pastatą, tad žinojo, kuriam miestui vadovavo.

Dėl Stefos Brazinskaitės-Butkie-

nės straipsnio tuolaikinis mokyklos vedėjas Kleinaitis taipgi „Drauge“ rašė, kad Stefos pasakojimas neatitinka tikrovės. O mano brolis, palangiškis sportininkas Kazimieras Ragauskas taip sakė: „Buvau autobusių stotyje, girdėjau Šliūpą kalbant, kad vokiečiai su žydais elgiasi barbariškai. Mačiau, kaip jį areštavo ir vokiečių kareivis pasodinęs ant motociklo vežė Klaipėdos link. Bet netoliese priešais atvažiavo vokiečių komendantas. Išklaušęs kareivio kame reikalas, komendantas išbarė Šliūpą, patardamas, kad nesikištų ir eitų namo. Taip išbalęs Šliūpas ir padarė, o iš burmistro pareigų pasitraukė kitą dieną, nes taip vokiečių įsakyta.“

Valerija Ragauskaitė-Zubavičienė
Sunny Hills, FL

Philadelphia Lietuvių Namų mugėje lankytojus linksmina „Kaimo kapelos“ vadovė Lynne Cox ir jos anūkėliai Tomas ir Erikas Krakauskai. Rimo Gedeikos nuotr.

Emigrantams bus siūloma atsisukti į Lietuvą

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA/Lietuviams.com) – Lietuvos ekonominės plėtros agentūra (LEPA) kartu su ambasadamis Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje organizuoja susitikimus-diskusijas „Investuok į Lietuvą šią dieną!“. Šią savaitę Londone ir Dubline vyksiančiuose renginiuose Lietuvos emigrantai bus skatinami investuoti gimtinėje, taip pat palaikyti glaudžius ryšius su užsienyje gyvenančiais tautiečiais ir bendradarbiauti su lietuvių organizacijomis.

Tokių vilionių dalyviai bus supažindinti su dabartine Lietuvos teisine sistema, mokesčių politika, investicijų skatinimo programa, darbo rinkos sąlygomis bei kita informacija, reikalinga kurti verslą.

Dubline lietuvių susitikimas vyks Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuro rengiamos informacinės darbo mugės „Balnokim, broliai, žirgus!“ metu.

„Ekonominė krizė – tai galimybė pasirengti ateičiai. Emigrantai galės susitikti su teisininkais, bankininkais ir užmegzti naudingus ryšius, kurie labai pravers grįžus namo.“

Mums svarbi svetur gyvenančių lietuvių nuomonė ir kritinis požiūris, taip pat patarimai, kokios sąlygos juos paskatintų investuoti gimtinėje”, – aiškina LEPA investicijų skatinimo departamento vadovas Audrius Masiulionis.

Statistika rodo, kad pastaruju metu investicijos į Lietuvą, ypač tiesioginės, labai sumenko. Specialistų nuomone, valstybės pastangos privilioti užsienio verslininkus ateiti su kapitalu į šalį ekonominės krizės metu yra nepakankamos. Vien LEPA pastangų šiam tikslui akivaizdžiai nepakanka.

Tuo tarpu Europos Komisijos (EK) ataskaita rodo, kad iš Lietuvos į kitas šalis per paskutinius 5 metus emigravo didžiausias procentas šalies gyventojų iš visų Europos Sąjungos (ES) šalių. EK duomenimis, per paskutinius 5 metus iš Lietuvos gresinio gyvenimo svetur ieškoti išvyko 3,2 proc. (apie 112,000) šalies gyventojų. Tai didžiausias procentas iš visų naujųjų ES narių, prie Bendrijos prisijungusių 2004 m.

Reikalaujama neskriausti Lietuvos

Briuselis/Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA) – Tiesioginių išmokų žemdirbams suvienodinimas visoje Europos Sąjungoje (ES) – būtina ES Bendrosios žemės ūkio politikos sąlyga. Tokią nuostatą per Europos Parlamento (EP) plenarinę sesiją pareiškė EP Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto narys Gintaras Didžiokas.

„Jei mes kalbame apie solidarumą, sąžiningą konkurenciją ir bendrą ES rinką, tai turime elgtis atitinkamai ir užtikrinti teisingą paramos paskirstymą, – sakė EP narys iš Lietuvos. – Kodėl naujos ES narės, tarp jų ir Lietuva, turi būti skriaudžiamos?“

Šią savaitę EP turi įvertinti Bendrosios žemės ūkio politikos padėtį ir pareikšti savo nuomonę apie planuojamas pertvarkas. Svarstomi 4 tarpusavyje susiję teisės aktai.

Pagal stojimo į ES sutartį, dalį išmokų žemės ūkiui moka ES, nedidelė dalis skiriama iš nacionalinių biudžetų. Pagal Bendrąją žemės ūkio politiką, išmokos naujoms narėms didinamos kasmet ir 2013 m. turėtų pasiekti ES senbuvų lygį.

„Tačiau esanti skaičiavimo metodika kelia didelių abejonių, ar ES parama Lietuvos ir kitų naujųjų ES narių žemės ūkiui susilygins su ES senbuvais, – teigia G. Didžiokas. – Skaičiavimai pagrįsti pasenusiais

vertinimais.“

EP pateiktas klausimas dėl ES paramos ūkininkams dalies, teikiama per valstybių kaimo plėtros fondus, didinimo. Siūloma tokią paramos dalį didinti lėčiau ir užtikrinti, kad iki 2013 m. tokia paramos tvarka nebūtų taikoma naujoms ES narėms. Tai leistų suvienodinti tiesiogines išmokas senųjų ir naujųjų ES valstybių ūkininkams. Tačiau, pasak G. Didžioko, smarkiai abejojama, ar tokį tikslą pavyks pasiekti.

„Nuolat girdime apie maisto trūkumą, badą pasaulyje, pagaliau siekiame didinti biokuro gamybą, tad leiskime ūkininkams visiškai išnaudoti esamų išteklių galimybes“, – EP kalbėjo G. Didžiokas.

EP taip pat svarstomas teisės aktas, kuris leistų padidinti ES šalių pieno kvotas, siekiant jų visiškai atsisakyti iki 2015 m. Europos Komisija siūlo kasmet jas didinti 1 proc. Europarlamentarai sutinka su tokiu didinimu 2009 ir 2010 m., tačiau siūlo iš naujo įvertinti padėtį 2010 m. ir tik po to priimti tolesnius sprendimus. Be to, EP nariai siūlo leisti laikinai padidinti to pageidaujančių ES šalių pieno kvotas tuomet, kai kitos šalys savo kvotų neišnaudoja. EP deputatui ragina įsteigti Europos pieno fondą, kuris remtų šios srities pertvarką.

Lenkijos Katalikų Bažnyčia atstove spaudai paskyrė moterį

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) – Plocko vyskupijos atstove spaudai paskirta Elzbieta Grzybowska, kuri tapo pirmąja tokias pareigas Lenkijos Katalikų Bažnyčioje užimančia moterimi. Sprendimą dėl jos paskyrimo priėmė Plocko vyskupas Piotr Libera, praneša dienraštis „Rzeczpospolita“.

37 metų E. Grzybowska nėra vienuolė, tačiau turi teologinį išsilavinimą ir žurnalistinio patirties. Pati Plocko vyskupijos atstovė dienraščiui sakė, jog ją „džiugina tai, kad vyskupas peržengė tam tikrą mentaliteto ribą“.

„Šis sprendimas atitinka dvasininko požiūrį į Bažnyčią, kuriai dirba ir pasauliečiai: ir vyrai, ir moterys“, – sakė E. Grzybowska. Ji pridūrė norinti, kad „Bažnyčia pasitikėtų moterimis, kurios nori jai tarnauti“.

Vakaruose moterys atstovėmis spaudai dirba daugelyje bažnytinių įstaigų. Vokietijoje, Prancūzijoje ir Čekijoje moterys skiriamos net aukščiausių Katalikų Bažnyčios savivaldos įstaigų – Vyskupų konferencijų – atstovėmis spaudai.

Skaitmeninėje bibliotekoje – Europos kultūros vertybės

Vilnius/Briuselis, lapkričio 18 d. (ELTA) – Netrukus atidaromoje didžiausioje skaitmeninėje Europos bibliotekoje bus galima pavartyti ne tik rečiausias Europos bibliotekų knygas, bet ir pamatyti kitus į skaitmeną suvestus kultūros objektus ir meno kūrinius.

Skaitmeninių bibliotekų technologijoms 2009–2010 m. numatyta skirti 69 mln. eurų. SCANPIX nuotr.

Skaitmeninė Europos biblioteka „Europeana“ – daugiakalbis vienos prieigos internetinis europinis tinklalapis, kuriame pelės spustelėjimu bus galima pasiekti didžiosiose Europos bibliotekose saugomas knygas ir kitus kultūrinių įstaigų suskaitmenintus objektus: dailės, muzikos, kino kūrinius, žemėlapius, rankraščius, laikraščius, garso ir vaizdo archyvus ar net senovinių indų ir baldų atvaizdus.

„Europeana“ svetainė su 2 mln. suskaitmenintų objektų oficialiai atidaroma Briuselyje paskelbus Europos Sąjungos (ES) švietimo, jaunimo ir kultūros ministrų susitikimo išvadą. Iki 2010 m. Europos Komisija (EK) planuoja skaitmeninę biblioteką praturtinti iki 10 mln. suskaitmenintų objektų.

Sukurti „Europeana“ ir tokiu būdu plačiau visuomenei atverti Europos kultūrinį ir mokslinį paveldą buvo vienas svarbiausių EK 2005 m. priimto skaitmeninių bibliotekų projekto tikslų. Europinėje mokslinių tyrimų programoje 2009–2010 m. skaitmeninių bibliotekų technologijoms numatyta 69 mln. eurų. Be to, ES biudžete maždaug 50 mln. eurų skirta priegai prie Europos kultūrinio ir mokslinio paveldo pagerinti.

Susirūpinta Kurhauzo išsaugojimu

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) – Palangos valdžia susirūpino prieš daugiau nei 6 metus sudegusio Kurhauzo išsaugojimu. Gaisro suniokotą pastatą planuojama užkonservuoti. Lėšų Kurhauzo išsaugojimui planuojama gauti iš miesto biudžeto.

Kurhauzo bendrasavininkis palangiškis Gediminas Jacka tvirtino, jog Kurhauzo išsaugojimu reikėjo susirūpinti anksčiau. Pasak jo, Kultū-

ros paveldo departamentas reikalavimą uždengti pastatui stogą buvo išsiuntęs 2002 m., iš karto po gaisro.

Palangos savivaldybė ir Kurhauzo bendrasavininkiai Jackos niekaip nesutaria, kokio dydžio sklypas turi būti suformuotas prie pastato. Miesto tarybai bus teikiamas sprendimas, kuriuo prašoma leisti pradėti rengti Kurhauzo sklypo detalų planą.

Bus gražintos T. Mann knygos

Berlynas, lapkričio 19 d. (AFP/BNS) – Bavarijos valstybinė biblioteka daugiau kaip 75 knygas, kurios kažkada priklausė vokiečių rašytojui Thomas Mann ir kurias naciai buvo pasisavinę, perduos Šveicarijoje esančiam rašytojo archyvui.

Bavarijos miesto bibliotekos pranešime nurodoma, kad šios knygos – tai T. Mann kūrinių vertimai, kurie įvairiomis kalbomis buvo išleisti XX a. per 3 pirmuosius dešimtmečius. Dviejose knygose yra T. Mann parašas, kai kuriose yra autoriui skirtos vertėjų dedikacijos.

Nacių režimo nemėgęs autorius 1933 m. išvyko iš Bavarijos ir apsigy-

veno Ciuriche. Pasaulinį garsą jam pelnė tokie kūriniai kaip „Budėnbrokai“, „Mirtis Venecijoje“ ir „Užburtas kalnas“.

Jo namas Miunchene 1933 m. rugpjūtį buvo užgrobtas nacių. Prieš tai jo šeima sugebėjo didesnę jo asmeninės bibliotekos dalį pergabenti į Šveicariją. Naciai paėmė jo likusią biblioteką ir jos dalį perdavė Bavarijos valstybinei bibliotekai.

1929 m. T. Mann buvo apdovanojamas Nobelio literatūros premija. Vokietijos pilietybės jis neteko 1936 m. Nuo 1939 iki 1952 m. gyveno Jungtinėse Valstijose. Sulaukęs 80-ies mirė Šveicarijoje 1955 m.

Siūloma švęsti lietuvių kalbos atminimo dieną

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA) – Šventinių dieną sąrašą gali papildyti dar viena – Lietuvių kalbos atminimo diena. Tokį įstatymo projektą įregistravo konservatorius Gintaras Songaila.

Pasak Valstybinės kalbos reikalų visuomeninės komisijos pirmininko G. Songailos, prieš 20 metų, lapkričio 18 d., lietuvių kalbai Aukščiausioji Taryba grąžino valstybinės kalbos statusą ir buvo priimtas Valstybinės kalbos įstatymas. Nuo tų laikų, parla-

mentaro teigimu, nors praėjusios kadencijos Seime ir buvo siūloma svarstyti šį klausimą, įstatymas nedaug patobulėjo. Dėl to R. Songaila nusprendė grįžti prie šios temos ir pateikti įstatymo projektą naujos kadencijos Seimui.

G. Songailos teigimu, tokios atmintinos dienos įteisinimas padėtų ugdyti pagarbą savo kalbai, įtvirtintų ją viešojoje erdvėje ir stiprintų jos vietą pasaulyje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Šnipas išdavė NATO paslaptis

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS/Alfa.lt) – Estijoje sučiuptą Rusijos šnipą pražudė klasikinės klaidos, pirmiausia – godumas. Po truputį aiškėja ir kitos šio šnipinėjimo skandalo, vieno didžiausių nuo pat šaltojo karo laikų, detalės.

Buvęs Estijos gynybos ministerijos darbuotojas Herman Simm, prisipažinęs, kad šnipinėjo Rusijai, galėjo išduoti Rusijos žvalgybai NATO kibernetinės apsaugos ir Amerikos priešraketinės gynybos paslaptis.

Herman Simm.

Alfa.lt nuotr.

Nuo praėjusio dešimtmečio vidurio Valstybės paslaptį apsaugos skyriui vadovavęs H. Simm buvo atsakingas už atitinkamų žinių iš Estijos perdavimą NATO įstaigoms. Todėl jis galėjo naudotis visais itin slaptais dokumentais, kuriuos pateikė kitos NATO šalys. Vienas Vokietijos pareigūnas didžiule bėda pavadino tai, kad rusų agentas prasiskverbė į tokias aukštas NATO pareigas.

2007 m., kai Estijoje buvo išardytas paminklas sovietiniam kariui išvadotojui, jį įnirtingai ėmė pulti Rusijos kompiuterių išlaužėliai. Pasakui šalis pasiekė, kad klausimą dėl jos kibernetinės apsaugos apsvaistytų NATO, ir įrengė Taline kibernetinės apsaugos centrą. Estija apskritai laikoma viena labiausiai informacinių

technologijų srityje pažengusių NATO narių. Tad ir H. Simm nebuvo seno kirpimo šnipas, puikiai išmanė naujausias technologijas.

61 metų H. Simm suimtas šių metų rugsėjį. Jis padarė keletą klaidų: nusipirko brangių žemės sklypų, fermą prie Baltijos jūros ir vasarnamį netoli Talino, be to, pamėgino užverbuoti dar vieną agentą, o šis apie tai pranešė Estijos specialiosioms tarnyboms.

H. Simm užverbavo Sovietų Sąjungos žvalgyba devintojo dešimtmečio pabaigoje. Per apklausas estas prisipažino bendradarbiavęs su Rusijos užsienio žvalgybos tarnyba (SVR), teigė, jog ši jį šantažavo: grasino paviešinti, kad anksčiau jis bendradarbiavo su KGB.

H. Simm teismo procesas turėtų prasidėti kitų metų pradžioje, kai NATO įvertins jo padarytą žalą. Jei bus pripažinta, kad pareigūnas kaltas, jam gresia kalėjimas nuo 3 iki 15 metų.

Estijos gynybos ministras pareiškė, kad žala, kurią padarė įtariamasis valstybės išdavystė H. Simm, gali siekti 100 mln. kronų (22 mln. litų).

Jau dabar šis šnipinėjimo skandalas vadinamas vienu didžiausių nuo šaltojo karo laikų, o H. Simm lyginamas su Aldridge Ames, buvusiu CŽV kontržvalgybos direktoriumi, kuris buvo aukščiausio rango rusų agentas Jungtinėse Valstijose. A. Ames drauge su žmona šnipinėjo Maskvai nuo 1985 iki 1994 m. ir buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos, tačiau taip ir nepavyko nustatyti, kokius duomenis jis perdavė rusams.

H. Simm atvejį Vakarų spauda vadina itin rimtu smūgiu Šiaurės Atlanto organizacijai. Maskva prarado labai vertingą agentą, bet pasiekė taktinę pergalę – pasėjo nepasitikėjimą tarp NATO šalių ir privertė senąsias nares įtarinėti naujas sąjungininkes iš Rytų bei Vidurio Europos.

NATO toliau plėsis nepaisydama Rusijos prieštaravimo

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) – NATO rems buvusią komunistinių valstybių pastangas tapti organizacijos narėmis, nors Rusija ir labai prieštarauja tam, pareiškė NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer.

„NATO tęs darbą su visomis šalimis, norinčiomis įstoti į organizaciją – Balkanuose, Rytų Europoje, Kaukaze“, – pareiškė jis Valensijoje vykstančios kasmetinės NATO parlamentinės asamblėjos dalyviams.

„Nepriklausomų valstybių atsiradimas buvusioje sovietinėje erdvėje yra tikrovė. Šių valstybių galėjimas pačioms pasirinkti savo ateitį yra naujos Europos lakmusas“, – pažymėjo buvus Nyderlandų užsienio reikalų ministras.

„Ar turime mes rinktis tarp gerų santykių su Rusija ir NATO plėtros? Mano atsakymas yra toks: mes nesirinksim, neaukosime vieno dėl kito. Tai tik atvestų prie naujų skiriamųjų linijų“, – aiškino J. de Hoop Scheffer.

Jau 9 buvusio sovietinio bloko šalims tapus NATO narėmis, Rusija įnirtingai priešinas net tam, kad

buvusios sovietinių laikų Varšuvos pakto valstybės, kaip Gruzija ir Ukraina, pradėtų derybas dėl narystės organizacijoje.

Kalbėdamas apie NATO ir Rusijos santykius, generalinis sekretorius pabrėžė, kad ruošiasi vyksti į Maskvą. „Esu pasirengęs surengti derybas su Rusijos vadovybe ir manau, kad NATO sąjungininkės irgi yra pasirengusios. Tikiuosi, greitai ten būsiu priimtas“, – pareiškė J. de Hoop Scheffer.

Jis ragino surengti nepriklausomą Rusijos ir Gruzijos konflikto tyrimą, taip pat smerkė tai, kad Rusija pripažino Pietų Osetiją ir Abchaziją nepriklausomomis valstybėmis, bei sakė, kad Maskva Gruzijoje panaudojo „neproporcingą jėgą“.

„Aš pritariu tiems, kurie nori nepriklausomo tyrimo sužinoti, kas iš tikrųjų įvyko. Tačiau, nepriklausomai nuo to, kas pirmasis ėmė šaudyti, Rusijos panaudota jėga buvo neproporcinga, o Gruzijos sričių nepriklausomybės pripažinimas nė jokiais būdais negali būti laikomas teisėtu“, – pabrėžė J. de Hoop Scheffer.

EUROPA

TALINAS

Estija atšauks nuo 2009 m. sausio 19 d. paprastesnį sienos perėjimo režimą Rusijos gyventojams tų rajonų, kurie ribojasi su Estija. „Europos Sąjungoje (ES) yra tokių šalių, kurios norėtų vizų laisvės su Rusija. Estija laikosi neigiamos nuostatos. Ne taip, kaip kai kurie mūsų partneriai Europoje, mes dėl to visada laikėmės labai konservatyvaus požiūrio“, – sakė Estijos vidaus reikalų ministras J. Pihl. Jis pažymėjo, kad dabar teise į lengvesnį sienos perėjimą naudojasi keli tūkstančiai pasienio gyventojų.

VARŠUVA

JAV „Patriot“ raketos Lenkijoje bus išdėstytos jau kitais metais, pareiškė Lenkijos gynybos ministras, viešintis Ukrainoje. Bogdan Klich teigia, kad nuo 2009 m. raketos Lenkijos teritorijoje bus išdėstytos tik laikinai, o nuo 2012 m. – jau visam laikui. Mainais už tai, kad Lenkija išleido JAV skydą, Washington išpareigojo padėti pagerinti Lenkijos saugumą bei perduoti Varšuvai „Patriot“ raketas.

ŽENEVA

Rusijos ir Gruzijos atstovai Ženevoje pradėjo derybas, kurių tikslas – sumažinti įtampą dvišaliuose santykiuose, kilusią po 5 dienų ginkluoto konflikto rugpjūtyje. Pasitarimais, kurie vyksta tarpininkaujant Jungtinėms Tautoms ir ES, siekiama sugrąžinti į Užkaukazės regioną stabilumą ir saugumą. Prancūzijos diplomatai pranešė, kad pirminis Maskvos ir Tbilisio bendradarbiavimas buvo teigiamas, tačiau niekas nesitiki greito proveržio šiose derybose.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos konstitucijos pataisa dėl

prezidento kadencijos pailginimo iki 6 metų per antrąjį svarstymą sulaukė didžiulės paramos. Prezidentas Dmitrij Medvedev apie ketinimą siekti tokios pataisos paskelbė mėnesio pradžioje skaitydamas metinį pranešimą Federaliniam susirinkimui. Įstatymas bus taikomas būsimiems prezidento ir parlamento rinkimams.

Kipro Respublika – pirmoji Europos valstybė, kuri oficialiai pareiškė, kad remia Rusijos prezidento siūlymą parengti naują Europos saugumo sutartį. Kaip pranešė Rusijos prezidentas D. Medvedev po derybų Maskvoje su Kipro prezidentu Dimitris Christofias, partneriai Kipre „remia mūsų šalies siūlymą sudaryti visa apimančią Europos sutartį, kurios tikslas – užtikrinti saugumą žemyne“.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV išrinktasis prezidentas Barack Obama teisininką Eric Holder išsirinko kandidatu į Teisingumo departamento vadovus, pranešė JAV žiniasklaida, kuri pažymi, kad E. Holder taps pirmuoju afroamerikiečiu, užėmusiu šias pareigas. E. Holder, kuris valdant prezidentui Bill Clinton dirbo teisingumo ministro pavaduotoju, dabar taps teisingumo ministru, pranešė žurnalas „Newsweek“.

Panamos pietvakariuose prie Kosta Rikos sienos trečiadienį anksti ryte įvyko galingas 6,2 balo žemės drebėjimas, pranešė JAV geologinio žvalgymo valdyba. Požeminio smūgio, įvykusio 48,2 km gylyje, epicentras buvo Panamos Ramiojo vandenyno pakrantėje už 57 km nuo David miesto – trečiojo pagal dydį šalies miesto, kur gyvena 125 tūkst. žmonių. Pranešimų apie nukentėjusius ir sugriovimus negauta. Smūgiai taip pat buvo jaučiami Kosta Rikos sostinėje San Chosé. Vietos valdžia apie sugriovimus irgi nepranešė.

Atlantic Express
Sveikina visus su artėjančiomis Šv. Kalėdomis

ir primena visiems, norintiems
laiku suspėti savo artimuosius
ir draugus Lietuvoje pasveikinti su Šv.
Kalėdomis, jog siuntinius siunčiamus oro paštu
būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki

LAPKR.
25

708-599-9680 www.atlanticexpresscorp.com

Mūsų stalui

Paruošė Nijolė Nausėdienė

El.paštas: nausediene@aol.com

PADĖKOS DIENA

Su lapkričio mėnesiu pasibaigia gražus auksinis ruduo. Jau lapkritį pajuntame artėjančią žiemą, prasideda lietūs, iškrenta pirmas sniegas, nuo medžių negailestingai draskomi paskutiniai lapai, nebesigirdi linksmo paukštelių čiuibėjimo. Pati gamta ruošiasi artėjančiai žiemai. Lietuvoje ūkininkai skuba atlikti visus lauko darbus, o po šv. Andriejaus, lapkričio gale, prasideda prieškalėdinis susikaupimas – Adventas, kuris trunka iki Kalėdų.

Žodis „adventas“ kilęs iš lotynų kalbos žodžio „adventus“ – atėjimas. Vadinasi, tai laikotarpis, skirtas pasiruošti Kristaus atėjimo pasaulin šventei – Kalėdoms. XVI–XVII a. pradžioje Mažosios Lietuvos šaltiniai rodo, jog senovėje laikas nuo Visų šventųjų iki Kalėdų yra buvęs piršlybų ir vestuvių metas, nes žmonės tada kaip tik buvo laisviausi nuo darbų ir turėjo pakankamai maisto vaisėms. Pradedėjus advento laikotarpiui buvo susilaikoma nuo linksmybių, tik ši paskutinioji lapkričio diena nuo seno daugiausia yra susijusi su jaunimo, ypač merginų, vedybinės laimės spėjimais, analogiškais Kūčių-Kalėdų ir Naujųjų metų išvakarių būrimais.

Advento metu buvo susilaikoma valgyti mėsą, riebalus, prasidėdavo pasninko laikotarpis.

Paskutinį lapkričio savaitgalį JAV švenčia valstybinę šventę – Padėkos dieną. Tai pati gražiausia ir prasmingiausia šventė su tradiciniais valgiais. Ji nėra tokia sena, jos pradžią skaičiuojame nuo 1621 metų, kai išalkusius ir sušalusius piligrimus indėnai gražiai priėmė su keptu laukiniu kalakutu, saldžiomis bulvėmis, miško uogomis, jie visi bendrai pasimeldė saviems dievams, padėkodami už visas suteiktas gėrybes, drauge vaišinosi. Nuo tos atmintinos dienos ir atsirado Amerikoje ši graži šventė, kuri kartu simbolizuoja padėką dievams už gerą derlių, sunkių vasaros darbų pabaigą, žvarbios žiemos beldimąsi į duris.

Padėkos dieną šeimininkė rudeniskomis spalvomis padengia stalą, o jo centre puikuojasi didžiausias pasididžiavimas – išdidžiai pūpsantis, akį traukiantis auksinės spalvos kalakutas. Prie kalakuto patiekiami įvairių tradicinių priedų: daržovių, moliūgo pyrago, spanguolių sunkos, spanguolių uogienės ir t.t.

Kaip iškepti kalakutą?

Gražiai iškepti kalakutą visai nėra sudėtinga, jis tik turi būti dažnai patepamas riebalais (ištirpintu sviestu), kelis kartus apverčiamas, kad abi pusės gražiai parustų, o svarbiausia – jo neperkepti. Kalakuto mėsa turi būti švelni ir sultinga. Kulinarai išrado visokių naujų kalakutų receptų, daug kas jais naudojasi, pvz., virimas kalakuto riebaluose. Kadangi nesu to išbandžiusi, nežinau, ar jis skanesnis už orkaitėje iškeptą kalakutą.

Aš vadovaujuosi paprastu receptu. Nusiperku maždaug 10–12 svarų kalakutą. Nupjaunu jo sparnelius, viską išimu iš vidaus, gerai išplauunu ir rankšluostiniu popieriumi apdžiovinu. Iš vidaus ir išorės apibarstau „lemon pepper“, rudu cukrumi ar medumi, pabarstau šviežiu ar džiovintu rozmarinu ir pakabinu parai garaže, kad jis dar apdžiūtų. Jei garaže šilta, tai padedu ant grotelių šaldytuve.

Prieš kepant kalakutą įtrinu druska, jei ruoši su kimšimo mase, tai kalakuto prikimštą pilvą užsagstau dantų krapštukais. Nenaudojant jo, pridėdu supjaustytus obuolius, džiovintas slyvas. Paskui į skardą įpilnu vandens, uždedu groteles, ant jų kalakutą, pilvu į viršų. Iš visų pusių reikia gerai kalakutą aptepti ištirpintu sviestu. Pradžioje orkaitę įkaitinu iki 425 laipsnių ir 15 min. kepu vieną pusę, o po to apvertus kalakutą kepu dar 15 min. Po to sumažinu temperatūrą iki 350 laipsnių ir kepu apie

3,5–4 valandas. Kalakutą dažnai reikia vis palaistyti susidariusiais riebalais ar ištirpintu sviestu. Į skardą vis įpilti vandens, kad jie nedegtų. Kepame apie 20 min. kiekvienam svarui. Leidžiame kalakutui gražiai parusti iš visų pusių. Jei kalakutas dar neiškepęs ir nenorime, kad jo viršus apdegtų, pridengiame jį folija. Kalakutas bus iškepęs, kai įbedus prie šlaunelės iš jo bėgs baltas skystis be kraujo. Žinokime, kad bet kuo prikimštas kalakutas keps ilgiau.

Vietoj kalakuto kimšimo masės dažnai jo vidų prikimšdavau kugelio paruošta mase ir užsiūdavau. Iškepa labai skani kugelio košė, kuri prisigeria kalakuto kvapo. Kai tai atsibosta, kalakutą prikemšu vaisiais, o kugelį ir kamšalą ruošu atskirai.

PAPRASTA KIMŠIMO MASĖ

*Viena dėžutė itališko kamšalo,
1 dėžutė grietinėlės,
1 vidutinis svogūnas,
2–3 salierų kotai,
šaukštas sviesto,
šviežio ar džiovinto šalavijo,
druskos, pipirų.*

Pakepini puode ant sviesto supjaustytą svogūną ir salierą (jei yra kalakuto kepenėles, jas galima kartu pakepinus sudėti), sukreti iš dėžutės kamšalą, užpili grietinėlę, įdedi šalavijo, truputį citrininės druskos, paprastos druskos, jei nori, užbarstai pipirų. Ant lengvos ugnies maišant vos tik užvirini, neleidži, kad pavirstų koše.

Nukelta į 9 psl.

0% APR**
FINANCING AVAILABLE
for up to 60 months

Up To
\$1,000
Owner Loyalty
Available

<p>3.9% APR Financing Available for 60 mos.</p> <p>New 2009 MAZDA3 ITR</p> <p>0% APR FINANCING AVAILABLE**</p> <p>Lease for \$137 for 36 mos*</p> <p>\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.</p>	<p>Largest Selection Of 2009 MAZDA's & More Arriving</p> <p>New 2009 MAZDA5</p> <p>0% APR FINANCING AVAILABLE**</p> <p>Lease for \$217 for 36 mos*</p> <p>\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.</p>	<p>New 2009 MAZDA6</p> <p>0% APR FINANCING AVAILABLE**</p> <p>Lease for \$198 for 36 mos*</p> <p>\$1999 due at lease signing. No Security Deposit. Excludes tax, title, license and doc fee.</p>	<p>New 2008 Mazda CX-7</p> <p>0% APR FINANCING AVAILABLE**</p> <p>OR SAVE UP TO \$7,000 on select models</p>	<p>New 2008 Mazda CX-9</p> <p>0% APR FINANCING AVAILABLE**</p> <p>OR SAVE OVER \$10,000 on select models</p>
--	---	--	--	--

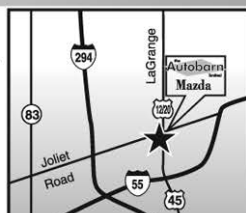
*All offers plus tax, title, license and doc fee with approved credit. Lessee responsible for excess wear, tear and/or mileage over 10,000 mi/yr. All rebates and incentives applied which vary by model. Financing in lieu of rebates on select new models. Financing thru Mazda American Credit on select new models. **0% APR financing with approved credit in lieu of rebates on 2008 MAZDA6, CX-7 & CX-9 for 60 mos. 0% for 60 mos. = \$16.67 per \$1,000 financed with approved credit. 0% APR financing with approved credit on 2009 MAZDA3, 5, 6, CX-7 & CX-9 for 36 mos. †10% for 36 mos. = \$27.78 per \$1,000 financed with approved credit. ***3.9% APR financing 60 mos. = \$18.37 per \$1,000 financed with approved credit. Owner Loyalty of \$500 on 2008 & 2009 MAZDA6 and \$1,000 on 2008 & 2009 MAZDA5, MX-5, MX-5 PRHT, RX-8, CX7, CX9 for owners of 1999 or newer. Offers expire 3 days from date of publication.

the
Autobarn
limited

AUTOBARN MAZDA
AUTO CREDIT EXPERTS
No Credit - OK • Bad Credit - OK
Slow Credit - OK • Repo - OK
Judgments - OK

TEST DRIVE A
MAZDA TODAY!

6060 S. LaGrange Rd.
Joliet Rd. & LaGrange Rd. off I-55 & 294
708-354-2700
www.mazdaguys.com

We Speak Polish, Russian & Lithuanian.

Lietuva kaleidoskope

Indrė Tijūnėlienė

Nr. 14

Rita Vencloviėnė priminė, kad užsidaro knygynėlis prie Vilniaus universiteto. Ten radau naudingų knygų mūsų anūkams, o Rita padovanojo knygyne aptiktą 2007 metų balandžio mėn. žurnalą „Į Laisvę“, kurio viršelį puošia kpt. Jono Noreikos (slapyvardis Generolas Vėtra) atvaizdas.

Noreika buvo išvežtas į Štuthofo koncentracijos stovyklą 1943 m., o 1946 m. grįžęs į Lietuvą užmezgė ryšius su partizanais. Jis buvo okupantų suimtas ir 1947 m. vasario mėn. sušaudytas. Jonas Noreika buvo ateitininkų Korp! Giedra narės ir daugiametės pirmininkės a. a. Dalios Kūčienienės tėvelis. Ji mirė Čikagoje, o ilsisi Antakalnio kapinėse. Vido Vitkaus straipsnis išryškina, kad Jonas Noreika buvo sumanus, taktiškas ir valstybės reikalus suprantantis karininkas.

Stanislovas Abromavičius rašo apie dail. Kęstučio Zapkaus tėvą Aleksandrą Zapką „Piliakalnį“, kuris žuvo 1946 m. kovo 25 d. Jo vardas įrašytas Kaišiadorių partizanų kopytėlės atminimo lentoje. Žurnale yra straipsniai apie Julijoną Būtėną, Juozo Brazaičio išvalga apie išsilaisvinsią Lietuvą, muz. Praną Beinorių, Kostą Barauską – „Vėžį“. Įdomus žurnalas apie Lietuvos patriotus.

Džiaugiausi knygyne gavusi kelias partizanų dainų kompaktines

plokšteles. Atlikėjai yra jaunimo pamėgti muzikantai. 10,000 gražiausių partizanų dainų CD „Už laisvę, Tėvynę ir tave“ tiražas buvo greitai išgraibstytas. Ateitininkų federacija suruošė nemokamus koncertus Vilniuje ir Alytuje, o už kompaktus surinktas lėšas skyrė Laisvės kovų dalyvių atminimui įprasminti.

Gerai, kad visur priminama, kad visi, ypač vaikai, naudotų atšvietus, juos pritaissant prie švarkų, kuprinių ir t.t., nes daug žūsta nepastebimi keliuose, ypač kai anksti temsta ar vėlai švinta. Neišvengiamos kalbos apie LEO LT, o Liberalų partija rinko parašus dėl Ignalinos uždarymo delsimo. Vyko graži akcija vaikams apie eismo taisykles. Atminimo koncertų serija tęsiasi gedulas Vytautui Kernagiui. Nesuprantamas Pakso ir Us-paskicho iškilimas. Vedami Valinsko, artistai sukūrė naują savą politinę partiją. Prie Kudirkos paminklo dar nėra Kudirkos! Išvažiuojant iš Lietuvos galvoje sukasi priešpriešos, neišaiškinami reiškiniai, pvz., kaip Kalifornijoje kalbės į Lietuvą sugražintas Petrikas liko laisvas ir net pradėjo savo naują verslą! Tada švinta žiburėlis – sifozrenikės motinos dukra ne tik studijuoja, bet ir įsidarbino! „Čili pica“ pietavau su Ingrida Bublione! Stebuklai nesibai-gia.

Pabaiga

Vilniaus senamiestyje.

Indrė Tijūnėlienės nuotr.

Apsilankykite internetinėje „Draugo“ svetainėje
www.draugas.org

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

PADĖKOS DIENA

Atkelta iš 8 psl.

Pernai kečiau kitokį kalakutą. Per televiziją išgirdau receptą ir norėjosi jį išbandyti. Daug mūsų lietuvių šeiminių tokius kalakutų receptus yra išbandžiusios. Šis receptas pareikalauja truputį daugiau darbo, bent paruošiamojo, o kepti reikia lygiai taip pat, kaip ir paprastą kalakutą. Taip iškeptą kalakutą vėliau galima valgyti šaltą kaip vyniotinio mėsa, naudoti sumuštiniam.

ĮDARYTAS KALAKUTAS

8–10 sv. kalakutas,
4–5 sv. anties,
apie svarą paruoštos maltos vištienos,
prieskonių, druskos.

Nuplovus ir nusausinusi kalakutą, perpjauni jo pilvą ir aštriu peiliu visą mėsa gražiai nuimi nuo kaulų, palieki tiktai kojų šlaunelėse kaulus. Tą patį padarai su antimi. Vietoj maltos vištienos mėsos galima paimti vieną vištą ir iš jos taip pat išimti visus kaulus. Kalakutą ir antį pabarstyti šviežiu ar džiovintu rozmarinu, „lemon pepper“, aptepti medumi ar ruda cukrumi ir pakabinti ar padėti šaltai, kad apdžiūtų, vienai ar dviem paroms. Nuo to paukštienos mėsa būna tik minkštesnė ir trapesnė. Paskui įtrynus druska kalakuto ir anties mėsa, į kalakutą įdedi antį, į kurios vidų prikemši vištienos, viską gerai užsiuvi. Kalakuto viršų aptepi tirpytu sviestu ir padėjus ant grotelių kepi tokia pat tvarka, kaip paprastą

kalakutą. Kepant vis palaistyti ar patepti riebalais. Kepimo laikas gali būti kiek ilgesnis.

Amerikoje spanguolės, Lietuvoje – bruknės

Amerikoje spanguolės kaip tik pasirodo prieš Padėkos dieną. Indėnai jas naudojo kaip vaistus, nes jos gydo žaizdas, kepdavo su jomis baneles, nes vitaminas C sulaikydavo jas nuo gedimo. Lietuvoje prie paukštienos visados patiekama bruknių uogienė, nes bruknės yra vėlyviausios Lietuvos uogos. Spanguolių uogienę galima išsivirti arba – dar sveikiau – paprastai maišiklyje jas sutrinti su cukrumi. Galima nusipirkti paprasčiausios spanguolių uogienės, pagal kiekvienos šeiminių skonių.

SPANGUOLIŲ PADAŽAS

(Stasės Stasienės receptas)

500 g (1 sv.) spanguolių,
2 obuoliai,
2 apelsinai,
medaus pagal skonį.

Nuplautos spanguoles sumalti mėsmale. Obuolius nuplauti, pašalinti sėklalaidžius. Apelsinus nulupti, išimti sėklas. Visą sumalti mėsmale. Maltas spanguoles, obuolius ir apelsinus sumaišyti, pridėti pagal skonį medaus, sudėti į stiklainį ir padėti šaltai. Tiekiant galima papuošti keptais pagruzdintais riešutais.

Bus daugiau.

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 Pl. Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

PARDUODA

Parduodami 36 tomai „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistos 1959 m. Bostone.
Tel. 773-585-9500

Montrealio „Tauro“ krepšinio komanda sėkmingai dalyvavę senjorų lygos varžybose 1969–1974 metais. Klūpo iš k.: A. Keturka, H. Celtorius, R. Otto, V. Šipelis. Stovi iš k.: A. Gražys, D. Lukoševičius, N. Loftus, V. Piečaitis, K. Kuncevičius, S. Baršauskas (treneris).

Nuotrauka iš knygos „Išėjimas lietuvių sportas 1944–1984“

Lietuva – Europos nugalėtoja (IV)

PETRAS PETRUTIS

Galima sakyti, kad Jono Narbuto dvitomyje (877 puslapiai) „Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje“ yra sukaupiti kone visi nepriklausomos Lietuvos sportinės veiklos duomenys. Abi knygos gausiai praturtintos nuotraukomis. Skaitant knygas kyla klausimas, kaip jam pavyko sutelkti tokią didelę istorinę medžiagą? Prieš daugelį metų išėjimas spaudoje pasirodžius žinutei apie jo užsimojimą išleisti knygą „Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje“, ne vienas sporto darbuotojas ir sportu besidomintis žmogus pagalvojo, argi tai įmanoma padaryti išėjimo gyvenimėlio sąlygomis? Pasirodo, įskaitant ir šių eilučių autorių, buvo suklysta. Nepaisant abejonių, 1978 m. dvi nemažos knygos buvo atspausdintos Mykolo Morkūno spaustuveje, Čikagoje.

Visas išlaidas (paruošimui ir spausdinimui) padengė tas pats Jonas Narbutas. Jam teko pasirūpinti ir knygų platinimo reikalais. Man regis, „Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje“ jau tapo bibliografinė retybė.

Pastaruoju metu įvairiais keliais lietuvių išėjimą pasiekė iš Lietuvos atėję pasiteiravimai. Klausinėjama, kas yra tas Jonas Narbutas, kaip atrodo knygoje sutelkta sportinės veiklos medžiaga. Pasirodo, kad mūsų tėvynėje yra ruošiami ir leidžiami leidiniai apie Lietuvos sportinį veikimą. Tai atliekant prisimenamas Jonas Narbutas ir jo knygos „Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje“. Pageidaujamos žinios (kol kas dar ne visos) jau pasiekė Lietuvą. Netrukus iškeliaus ir žinių likutis.

Jonas Narbutas buvo kuklus, darbštus ir, palyginus, nedaug kam artimiau pažįstamas žmogus. Jis nebuvo pažymėtas nei Lietuvos, nei išėjimo enciklopediniuose leidiniuose. Viena išimtis, tai „Išėjimas lietuvių sportas“. Šį stambios apimties leidinį 1986 m. išleido Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga. Tebūna pasakytas aciu ir išreikšta pagarba leidinio redaktoriams Kęstučiui Čerkeliūnui, Pranui Mickevičiui ir jų talkininkams.

Rašant apie Joną Narbutą negalima nutylėti jo dėmesio oreivybei. Kadaise, Vytauto Pasecko ir Ed-

undo Jasiūno redaguoto metraščio „Plieno sparnai“ puslapiuose jis pats (J. Narbutas) rašė: „Kai 1927 m. gegužės 1 d. buvo steigiamas Lietuvos Aeroklubas, steigėjų eilėse nebuvau. Apie tai paskaitęs laikraštyje visai nepagalvojau tapti klubo nariu, o tuo labiau – lakūnu. Tiesa, aviacija domėjaus kaip ne vienas to meto Lietuvos jaunuolis, bet išmukti skraidyti visai nesiruošiau, manydamas, kad skraidymas yra skirtas tik išrinktiesiems. Bet... likimas lėmė visai kitaip.“

Tenka pasakyti, kad Jonas Narbutas buvo vienas keturių pirmųjų Lietuvos civilinių lakūnų. Jis gerai išlaikė reikiamus egzaminus ir gavo atitinkamą pažymėjimą. Tačiau skraidymu neužiiminėjo.

Būtina paminėti ir porą nesportinio pobūdžio nuopelnų. Gyvendamas Vokietijoje, jis sunkiomis sąlygomis išleido lietuvių klasikų Vaižganto, J. Biliūno ir kitų rašytojų kūrybos ištraukas. O apsigyvenęs užjūryje (Kanadoje) suredagavo išsamų Montrealio lietuvių, Aušros Vartų parapijos 25 metų sukakties leidinį.

Baigiamajame žodyje redaktorius teigia... „Pirmieji parapijos žingsniai ne rožėmis buvo kloti. Reikia stebėtis nepaprastu ryžtingumu parapijos klebono tėvo J. Kubiliaus ir jau tuo metu talkininkavusių parapijiečių ant savo pečių pasiėmusių tokią sunkią, bet garbingą našą. Pati istorinė tikrovė rodyte rodo, kad tai buvo dirbama iš tikros širdies – tikslas buvo pasiektas ir Aušros Vartų Marijos garbei, Montrealis pasipuošė dar viena šventove, skelbiančia Dievo žodį.“

Dar norėtusi pastebėti, kad Jonas Narbutas gyvendamas Montrealyje visą laiką rūpinosi lietuvių sportiniu gyvenimu. Jis buvo vienas Montrealio LSK „Taurus“ steigėjų ir keletą metų sėkmingai vadovavo šio klubo veiklai. Jam netrūko geros valios vadovauti ir talkininkauti neeiliniams užsiėmimams. Jonas Narbutas mirė 1979 m. rugsėjo 20 d. Montrealyje.

Baigiant šį rašinėlį yra sunku iškęsti nesugrįžusį į seniai prabėgusius laikus. Ką gi, Amerikos lietuvių rėmė 1918 m. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą ir nebuvo abejingi vėlesniais metais. Nemenkas Ameri-

Mokslo ir kūrybos simpoziumui artėjant

Lapkričio 26–30 d. – Padėkos dienos savaitgalį – Pasaulio lietuvių centras taps vienu didžiųjų mūsų kultūros židinių, nes jame vyks XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas, prieš 40 metų – 1969-aisiais – gavęs pradžią Čikagoje, o po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo (nuo 1992 m.) pakaitomis vykstantis Lietuvoje ir JAV. Į simpoziumą atvyksta ir jame pranešimus skaitys lietuviai mokslininkai net iš 14 pasaulio šalių. Ketvirtadienis, penktadienis, šeštadienis ir sekmadienis pasižymi mokslinių bei plenarinių sesijų ir temų gausumu, taip pat kitais kultūriniais renginiais. Lietuvių visuomenė visuomet domėjosi mokslo ir kūrybos simpoziumais, rėmė jų ruošos darbus, gausiai dalyvavo jų sesijose. Tikimės, kad ir ši kartą susidomėjimas bus pakankamai didelis, o simpoziumo dienomis Pasaulio lietuvių centre virte virs didingas lietuviškas šurmulyš.

Penktadienį, lapkričio 28 d., vyks net 10 XIV PLMK simpoziumo mokslinių sesijų – vienos ryte (pradžią 8:30 val.r.), kitos po pietų (pradžią 1:30 val.). Tarp **popietinių sesijų** ypač vertos dėmesio šios: „Ener-

getika“ – vadovauja dr. Mykolas Pakštys (JAV), kuris padarys pranešimą: „JAV parama Lietuvos energetikos projektams“; kiti prelegentai yra iš Lietuvos – dr. Arvydas Galinis, dr. Romualdas Juknys, dr. Rimantas Deksnys, dr. Vaclovas Miškinis.

„Lietuvių literatūros įžymybės“, vad. dr. Grasilda Blažienė (Lietuva), dalyvauja: prof. Vanda Kazanskienė (Rusija), prof. Giedrius Subačius (JAV) ir Daiva Litvinskaitė (JAV).

„Strategija, finansai, vadyba ir industrija“ – vad. prof. Romualdas Ginevičius (Lietuva); kiti mokslininkai iš Lietuvos – dr. Rūta Kropienė, dr. Rymantas Kazys, dr. Virgilijus Sadauskas, dr. Laima Patasienė, o iš JAV – dr. Romualdas Kriaučiūnas.

„Žemės ūkio technologijos“ sesijai vadovaus dr. Vytautas Šliūpas (JAV); kiti prelegentai (iš Lietuvos): Aistė Dimšaitė, Vaida Šileikaitė.

Visuomenė maloniai kviečiama pasirinkti sesiją, kuri „arčiausia prie širdies“ ir penktadienį, lapkričio 28 d., atvykti į Pasaulio lietuvių centrą.

MKS info

Washington, DC Fotografijos savaitėje – Jono Dovydeno darbai

Washington, DC lapkričio 15–22 dienomis vyksta fotografijos savaitės renginiai. Vienas jų – tarptautinė fotografijos paroda, kurioje Lietuvos fotografijos menui atstovauja lietuvių fotografo Jono Dovydeno nuotraukos.

Juodai baltose nuotraukose iš darbų ciklo „Kita šalis taip pat mano“ užfiksuotas Lietuvos gamtovaizdis, žmonės 1996–2002 metais.

Fotografijos savaitė rengiama pirmą kartą. Joje dalyvauja Washington, DC, Virginija ir Maryland valstijų fotografijos galerijos, muziejai, universitetai, kultūros, meno centrai.

Fotografijos savaitės metu Washington, DC rengiami fotografijos konkursai, paskaitos, parodos, konferencijos, knygų pristatymai ir susitikimai su fotomenininkais.

J. Dovydenas gimė Lietuvoje,

augo ir gyveno Vokietijoje ir Amerikoje. Fotomenininkas studijavo fotografijos meną Rod Ailand dizaino mokykloje ir Čikagos dizaino institute. Nuo 1967 metų dirba laisvai samdomu fotografu. J. Dovydenas yra rengęs parodas JAV galerijose, Afganistane, Europos šalyse, tame tarpe ir Lietuvoje. Naujausias fotografo darbus galima rasti www.jonasdovydenas.com

Daugiau informacijos apie fotografijos savaitę Washington, DC galima rasti www.fotoweekdc.org

J. Dovydeno nuotraukų pristatymą surengė Lietuvos ambasada Washington, DC bendradarbiaudama su Lietuvos fotomenininkų sąjunga ir Lietuvos dailės muziejumi Lemonte (JAV).

LR ambasados
Washington, DC info

Washington, DC vyksta fotografijos savaitės renginiai, kuriuose dalyvauja lietuvių fotomenininkas Jonas Dovydenas.

kos lietuvių įnašas Lietuvos sportiniame gyvenime, ypatingai krepšinyje.

Kartą vienas diplomatas (ne lietuvių tautybės) kalbėdamas tarptautiniame susibūrimo pasakė: „Kai į Ameriką atvyksta italas, tai jis stveriasi statybos darbų, kai atvyksta kinietis, tai jis imasi drabužių skalbimo, kai atvyksta graikas, tai jis metasi mainimo pramonėn ir bando

atidaryti valgyklą, o kai atvyksta lietuvis, tad jis iš saviškių sudaro krepšinio komandą arba liaudies šokių grupę.“

Gal, sakykime, tokia jau mūsų dalia. Mes stengiamės būti savitais, mes stengiamės tapti nugalėtojais.

Naudotasi Lituaniistikos tyrimo ir studijų centro archyvais ir kt.

Pabaiga.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A+A STEFANIJA BARDAUSKAITĖ STASIENĖ

Mirė 2003 m. lapkričio 29 d.

Jau praėjo 5 metai, kai Dievas pasišaukė mano mylimą žmoną, mūsų šeimos motiną, močiutę ir promočiutę.

Stefanijos Stasienės žemiškus palaikus priglaudė jos taip branginama ir mylima tėvynė Lietuva, gimtajame Šiaulių mieste, Doneičio kapinėse.

Šventos Mišios už jos sielą bus atnašaujamos trečiadienį, lapkričio 26 d., 7 val. vak., ir sekmadienį, gruodžio 7 d., 10 val. ryto, Dievo Motinos bažnyčioje Clevelande.

Prašome prisiminti ją savo maldose.

Henrikas Stasas ir dukros Ingrida Bublienė, Matilda Davis, Ugnelė Šilėnienė su šeimomis

A † A GINTAUTAS BERNARDAS KAZLAUSKAS, PE

Staiga iškeliavo į Amžinuosius Namus 2008 m. lapkričio 16 d., sulaukęs 53 metų.

Gyveno Lowell, IN. 1962 m. dar vaiką atvežė į Čikagą.

Gimė Sibire, Nikilej kaime, Irkutsko rajone.

Nuliūdę liko: žmona Kazė Brazdžionytė, sūnus Algirdas ir dukterė Alena; tėvai Ona ir Leonas Kazlauskai; brolis Alvydas Stasys su žmona Matilda; brolis Romualdas su žmona Carol, mylimi vaikai Aleksas, Cassandra ir Persephone.

A. a. Bernardas baigė inžinerijos mokslus Illinois Institute of Technology; priklausė Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungai; Korp! Neo-Lituania; buvo veiklus VLIKo narys ir savininkas Čikagos, „Talman Delikatesas“ (1990–1997).

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 22 d. 11 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Visus kviečiame susitikti 10:30 val. ryto prie koplyčios, prieš vykstant į kapavietę.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse ir prisiminti Bernardą savo mintyse ir maldose.

Nuliūdę artimieji

AUKOJO LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

\$1,000 Gražina Liautaud, Chicago, IL (viso \$11,000); The Oak Tree Philanthropic Foundation, Chula Vista, CA.

\$500 dr. Paul Mileris, Omaha, NE (viso \$2,800).

\$300 Danguolė Jurgutienė, West Bloomfield, MI (viso \$1,700).

\$200 Bruno Adnriukaitis, Forest Park, IL (viso \$1,140); Clement Kučėnas, Orange, CA (viso \$1,000); Dalė Mečkauskienė, Fishers, IN (viso \$700); Algis ir Vaida Mikuckis, La Canada, CA (viso \$500); Ada Sutkuvienė, Beverly Shores, IN (viso \$2,400); Aldona Šmulskštienė, Chicago, IL (viso \$2,550); Jonas Vainius, Oak Brook, IL (viso \$400); Sofija Vashkys, Saint Petersburg, FL (viso \$1,040).

\$100 Sofija Jelionienė, Darien, IL (viso \$1,730); Lithuanian Charitable Society, Shrewsbury, MA (viso \$300); dr. Rimvydas Sidrys, Streator, IL (viso \$2,700); Regimantas Vedegys, Union Pier, MI (viso \$180).

\$50 Ona Daugirdienė, Burr Ridge, IL (viso \$125); Eglė Juodvalkė, La Grange, IL (viso \$100); Bronė Karaškienė, Delran, NJ (viso \$470); Stephanie Laucius, Elizabeth, NJ (viso \$400); Midland Federal Savings, Bridgeview, IL (viso \$550); Antanas Minelga, Olympia, WA (viso \$250).

\$25 Elona Vaišnys, North Haven, CT.

\$20 Dalia Butėnas, Oak Lawn, IL (viso \$160); Jonas Daugėla, Ormond Beach, FL; dr. Peter Jokubka, St. Pete Beach, FL (viso \$140); Theresa ir Algis Kazlauskas, Orland Park, IL (viso \$3,440); Stasė Smalinskas, Livonia, MI (viso \$40).

\$10 Stasys Eiva, Manchester, NH (viso \$20).

\$5 Elena Paliulionis, Berwyn, IL (viso \$50); Emilia Sadonis, Verona, NJ (viso \$20).

Pagerbdama a. a. KAZIO MARKAUS atminimą, duktė Danguolė Bielskus Lietuvos Partizanų Globos fondui atsiuntė \$1,300, kuriuos suaukojo:

\$110 Danguolė ir Pijus Bielskai, Hinsdale, IL.

\$100 Kristina Gražys, Downers Grove, IL; dr. Algirdas ir Raminta Marchertai, Lemont, IL (viso \$394); Leonas Maskaliūnas, Palos Heights, IL (viso \$1,700); John ir Janina Nalis, Burr Ridge, IL.

\$50 Joseph ir Dana Kapačinskai, Riverside, IL; Danguolė Kviklyš, Chicago, IL (viso \$300); Vincent ir Ramunė Lukai, Evergreen Park, IL; dr. William Mikaitis, Burr Ridge, IL; Regina Modestas, Willow Springs, IL (viso \$75); Laima Nainys, Burr Ridge, IL; Algis ir Dalia Urbučiai, Palos Heights, IL (viso \$548); dr. Arvydas Tauras, Kildeer, IL; D. Vasiliauskas, Lemont, IL; Leopold Von Braun, Chicago, IL.

\$40 Giedrius ir Giedrė Penčyla, Oak Brook, IL; Janine Ruibis Todd, Oak Lawn, IL; Joan Stoškus, Palos Park, IL.

\$30 John ir Jūratė Variakojai, Chicago, IL (viso \$80).

\$25 Raymond ir Joanna Danguolė Korzonai, Homer Glen, IL; Paul ir Andrea Petkevičiai, Lemont, IL; A. Rauchas, Palos Hills, IL; Šarūnas ir Vida Rimai, Riverside, IL; Liudas ir Dalia Šleniai, Lemont, IL (viso \$275).

\$15 Theodore ir Ritonė Rudaičiai, Lemont, IL (viso \$125).

L.P.G. fondas reiškia nuoširdžią užuojautą **a. a. Kazio MARKAUS** šeimai ir artimiesiems ir dėkoja už aukas.

Taip pat širdingai dėkojame visiems gausiai aukojusiems Lietuvos Partizanų Globos fondui.

Lietuvos Partizanų Globos fondas
2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

A † A WALTER „WALLY“ BALCHAS

mirus, reiškiamo gilią užuojautą netektyje likusiai žmonai DANUTEI ir šeimai bei artimiesiems ir liūdime kartu.

Hanau Lietuvių gimnazijos klasės draugai:

Marija Bareikaitė-Remienė

Danutė Dabulevičiūtė-Milūnienė

Rimantas Dirvonis

Stasė Jankaitytė ir Algis Damijonaičiai

Leonas Kalvaitis

Kun. Vytas Memėnas

Sesėlė Paulė – Zita Savickaitė

Aldona Šilaitė-Kaminskienė

Onutė Stankaitytė-Baužienė

Nijolė Statkevičiūtė-Kaveckienė

Įdomybės

Parengė **Eugenius Gerulis**

Ką reiškia žodis „Zion“

Čikagoje yra viena lietuvių bažnyčia, kurios vardas „Zion“. Mažai kas žino, ką tas žodis reiškia, nes lietuvių literatūra to žodžio visai nemini.

„Zionas“ – tai yra kalva Jeruzalėje. Tos kalvos arba kalno nuotrauką matome 1979 metų „Unger's Bible Dictionary“ 1190 puslapyje.

Vilniuje Gedimino kalnas daug statesnis, bet Jeruzalės Ziono kalno plotas didesnis: ilgis 1,250, o plotis – 400 pėdų.

Gedimino kalnas ir Ziono kalnas istoriniu požiūriu turi šiek tiek panašumo: šios abi vietovės tapo šalies sostinėmis!

Mums, lietuviams, Gedimino kalnas yra labai svarbus, bet žydams Ziono kalnas – dar svarbesnis. Senajame Testamente Ziono vardas yra minimas net 152 kartus! O Naujajame Testamente vos 7 kartus. Esą, šioje vietoje Dievas Mozei davė 10 įsakymų (Iš 24:12); Mozės laikais ši

vieta vadinosi Sinajaus kalnu.

Ačiū Dievui, kad Jis lietuviams davė du nuostabiai puikius Šv. Rašto vertėjus: prof. Antaną Rubšį ir prof. Algirdą Jurėną. Rubšys savo vertimą baigė 1998 m., o Jurėnas – 2000 metais.

Kaip juodu žvelgė į žydų žodį „Zion“?

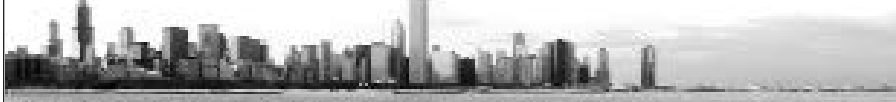
Pirmasis vertėjas šį žodį paliko žydišką: „Zion“, o antrasis vertėjas – sulietuvino į „Sijoną“. Gaila, kad netinka sakyti, jog Dievas gyveno Sijone (Jaz 8:8 ir Ps 74:2).

Žodis „Zion“ dažnai reiškia ne vien kalną, bet Jeruzalės miestą – sostinę, arba net visą Judėją (2 Sam 5:6–9).

Istorija rodo, kad po tremties Ziono tvirtovę užėmė Dovydas ir Dievo dėka tapo žydų karaliumi (2 Sam 5:7–12 ir Ps 2:6), o Saliamonas pastatė šventyklą.

Moderni Izraelio valstybė egzistuoja nuo 1948 m. gegužės 14 dienos.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Lietuvių rašytojų draugijos** (LRD) literatūrinėje popietėje lapkričio 23 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre bus paminėti šiais metais amžinybėn iškeliauvę LRD rašytojai, įvyks knygos „Trys iš Pajūralio“ (Sonė Pipiraitė, Adomas Jasas ir Stasė Petersonienė) sutiktuvės. Su knyga supažindins dienraščio „Draugas“ redaktorė Laima Apanavičienė. Programoje dalyvaus poetė Eglė Juodvalkė, aktorė Nijolė Martinaitytė-Nelson, Audra Kubiliūtė-Dailienė, Daiva Petersonaitė, Čikagos lituanistinės mokyklos mokinė Viltė Baliutavičiūtė ir solistas Algimantas Barniškis. Po programos – vaisės. Visi kviečiami.

◆ **Lapkričio 30 d., pirmąjį Advento** sekmadienį, 10 val. r. kun. Vilius Dundzila laikys pamaldas anglų kalba The Peoples Church of Chicago UCC ir UUA bažnyčioje, 941 W. Lawrence Ave., Chicago, IL. Pamokslo tema – „Advento viltis: Kristus jau atėjo, tai ko mes laukiame?“ Tel. pasiteiravimui: 773-784-6633.

◆ **Anglijos lietuvių klubo metinis** susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. „Seklyčioje“, 2711 W. 71th Street, Chicago. Visi klubo nariai laukiami. Bus vaisės.

◆ **FSS Čikagos skyriaus kalėdinė** sueiga, filisterio Kęstučio Ječiaus pašnekesys ir vaisės įvyks šių metų gruodžio 6 d. 4 val. p. p. Jolandos ir Alfonso Kerelių namuose (2 Norton Drive, Lemont, IL; tel.: 630-257-2558). Laukiame gausaus narių dalyvavimo.

◆ **Šiomet jėzuitai ir tikintieji** švenčia Jėzuitų provincijos įsteigimo Lietuvoje 400 metų sukaktį. Šia proga Jėzuitų Jaunimo centre metinės vakarienos metu iš Lietuvos atvykęs kunigas Lionginas Virbalas, SJ pristatys skaidres apie ilgametę jėzuitų veiklą. Dabar centre veikia jėzuitų remiama Čikagos lituanistinė mokykla, kurioje mokosi per 300 mokinių. Čia yra sukaupta vertinga archyvinė medžiaga, veikia muziejai, saugomos meno vertybės. Centre vyksta meno parodos, teatro festivaliai, koncertai bei susitikimai su aktorais ir rašytojais iš Lietuvos. Kultūrinis gyvenimas suartina ir palaiko ryšius ne tik su Čikagos ir apylinkių lietuviais, bet ir su tėvynainiais Lietuvoje. Jaunimo centro tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus ir Jauni-

mo centro valdybos pirmininkė Milda M. Šatienė maloniai kviečia Jus dalyvauti Jaunimo centro didžiausiam lešų telkimo renginyje – metinėje vakarienoje, kuri vyks š. m. gruodžio 7 d., sekmadienį, 3 val. p. p. didžiojoje salėje. Šv. Mišios vyks centro Jėzuitų koplyčioje 2 val. p. p. Malonėkite pranešti apie dalyvavimą iki š. m. lapkričio 30 d. Dėkojame už jūsų nuširdžią paramą.

◆ **Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijoje gruodžio 14 d. 1:30 val. p. p. vyks Kalėdinių giesmių koncertas. Koncerte dalyvauja misijos choras (vadovė Jūratė Grabliauskienė), vaikų choras „Vyturys“ (vadovas Darius Polikaitis), solistė Lijana Kopūstaitė-Paulettė ir instrumentalistai. Prieš koncertą po 11 val. šv. Mišių bus galima papietauti. Laukiame visų.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆ **Lietuvių švietimo ir kultūros** centras bei lituanistinė mokykla „Saulėtas krantas“ gruodžio 13 d., šeštadienį, 4 val. p. p. nuosirdžiai Jus kviečia į Kalėdinį vakarą Palm Beach Garden's Moose Lodge, 3600 RCA Blvd., Palm Beach Gardens, FL. Programoje: lituanistinės mokyklos kalėdinis spektaklis „Angelas delne“, ansamblio „Dainelė“ pasirodymas. Autorius – Matteo Cucchiara. Spektaklyje skambės Violetos Leškytės-Cucchiara muzika. Po meninės dalies – vakarienė ir šokiai iki 11 val. v. Bilieto kaina: suaugusiam – 40 dol.; 12–18 metų jaunuoliams – 20 dol., vaikams iki 12 metų – nemokamai. Bilietus galite įsigyti tel: 561-207-0433 (Inga Baniotienė); 561-309-6708 (Jolita Dromantaitė) ir 561-319-3208 (Andrea Zotovas) arba užsisakyti tinklalapiuose: www.floridoje.com bei www.lietuviucentras.com/gtickets.aspx. Paskubėkite įsigyti bilietus! Išskome rėmėjų, aukotojų ir norinčių reklamotis renginio metu.

◆ **Skautų kūčios – gruodžio 14 d.**, 12 val. p.p. Philadelphia – Šv. Andriejaus parapijos salėje.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Ieško giminių

Ieškome Alekso Paleckio-Tolušo, gim. 1904 m., vaikų ar anūkų.

Alekso Paleckio motina buvo Radavičiūtė Kazimiera-Paleckienė. Jos brolis Radavičius Stanislovas išvyko į JAV 1914 m., būdamas 20 metų amžiaus. Dirbo laikraščio „Dirva“ redakcijoje. 1915 m. išsikvietė brolių Radavičių Leopoldą, kuris buvo fotografas. Mirė nukritęs nuo aukšto pastato. Per 3 metus S. Radavičius išsikvietė tris savo seseris: Adolfiną Radavičiūtę (ištekėjo už Rarbadausko, turėjo 3 dukteris), Zofiją Radavičiūtę (ištekėjo už Radavičiaus, turėjo 1 dukrą) ir Eleną Radavičiūtę (ište-

kėjo už Tolušo, turėjo 1 dukrą, kuri mirė jauna, tik ištekėjusi. Po to mirė Elenos vyras).

Aleksas Paleckis gimė 1904 m., turėjo seserį Jadvygą Paleckytę-Bytautienę, kuri liko Lietuvoje, o Aleksas pasitraukė į Vokietiją. Po karo atvyko paš motinos seserį Eleną Tolušienę į Čikagą ir pasivadino Aleksu Tolušu. Mirė apie 1954 m., turėjo dukterį ir sūnų.

Giminių ieško Jadvygos Paleckytės-Bytautienės duktė Elvyra Bytautaitė-Jurėnienė, gyv. Vytauto g-vė 59, bt. 7, 08122 Vilnius, Lithuania. Tel. 011-370-52790628.

Filmų festivalis Mokslo ir kūrybos simpoziume

Lapkričio 28 d., 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) vyks XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo filmų festivalis, kurio metu bus rodomi trys vaidybiniai filmai: „Vasara baigiasi rudenį“; „Nereikalingi žmonės“ ir „Kai aš buvau partizanas“ bei 4 dokumentiniai filmai: „Red Terror on the Amber Coast“ (filmas anglų kalba); „1941 metų birželio sukilimas“; „Muckraker! Upton Sinclair's Lithuanian Jungle“ (anglų kalba) ir „Žymiausi pasaulio lietuviai“ Arvydo Baryso filmo pristatymas-ištrauka. Kadangi filmai vyks tuo pačiu metu, publika galės pasirinkti, kuriuose seansuose dalyvauti.

Šiandien skaitytojams trumpai pristatome vieną naujausių lietuviškų filmų – „Nereikalingi žmonės“ (režisierius – Maris Martisonas, scenarijaus autorius Raimondas Paškevičius, kompozitorius – Andrius Mamontovas, aktoriai: A. Mamontovas, K. Smoriginas, D. Michelevičiūtė ir kt.).

Filmas – tai dramatiška istorija apie šešis žmones Lietuvoje ir Arijijoje, kurių likimus glaudžiai susieja tragiškas įvykis, nutikęs prieš daugiau nei du dešimtmečius.

Holivudiško kino mėgėjams „Nereikalingi žmonės“ gali pasirodyti nuobodūs, tačiau europietiško kino (o ypač lietuviško) mėgėjams jis turėtų patikti.

Filmas įdomus tuo, kad sudėlioti viską į vietas labai sunku. Siužete ypatingai persipynę žmonių gyveni-

mai. Jei ne avarija, visų pagrindinių herojų gyvenimai būtų kitokie: Valda (akt. V. Bičkutė) būtų gimusi sveika, Nora (akt. D. Michelevičiūtė) ir toliau būtų gyvenusi vyro priespaudoje. Avarijos pasekmės jai ypač skaudžios – ji neteko kojos.

Kita vertus, sveiko proto jauna mergina galbūt net neprisimintų savo vaiko, palikto vaikų globos namuose.

Socialinės problemos, žmogaus degradacija – aktualios šiandien Lietuvoje. Galbūt filmas privers susimąstyti, kaip viską turintis žmogus gali „nusigyventi“.

Daugiau apie filmą galite sužinoti apsilankę filmo tinklalapyje: <http://www.lossmovie.com/>

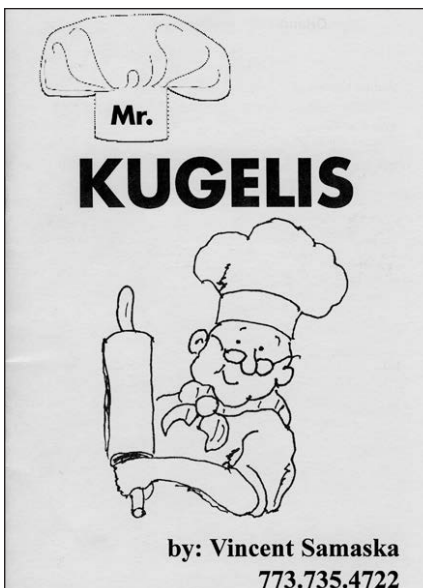
Paruošė L. A.

Neseniai buvusiame „Draugo“ pokylyje dalyvavo ir inžinierių-architektų sąjungos atstovai. Nuotraukoje iš kairės: Teodoras Rudaitis, Ritonė Rudaitienė, Nijolė Nausėdienė, Birutė Mickūnienė, Regina Smolinskienė ir Albinas Smolinskas.

„Draugo“ archyvo nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

„Draugo“ knygynėlyje – nedidelė Vincent Samaskos knygelė „Mr. Kugelis“ (anglų kalba). Koks lietuviškas susiejimas be kugelio? Tačiau, visi gerai žinome, kad kiekviena šeiminkė turi savo kugelio kepimo paslaptis, kiekvienos keptas kugelis – vis kitoks. Kokius kugelio ir bulvinių blynų kepimo receptus siūlo V. Samaska, sužinosite įsigiję šią nedidelę receptų knygelę.

Knygos kaina – 5 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridėdant 10.25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 1 dol. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L.A.